

UUDISTUVA JA OSAAVA SUOMI 2021-2027
EU:N ALUE- JA RAKENNEPOLITIIKAN OHJELMA

ESR+ Valtakunnallisten teemojen toteutuskatsaus

Katsaus 31.10.2024 mennessä toteutuneeseen valtakunnallisten teemojen toimintaan ja tuloksiin.

Valtakunnallinen teema	Työmarkkinoiden kohtaanto
Yhteyshenkilöt (koordinaatio tms. hankkeen yhteyshenkilö ja rahoittajan vastuuhenkilö)	Projektipäällikkö Juha Matikainen, Uudenmaan ELY-keskus, juha.matikainen@ely-keskus.fi , +358 295 021 246 Rahoitusasiantuntija Satu Tuimala, Keski-Suomen ELY-keskus, satu.tuimala(at)ely-keskus.fi , +358 295 024 019
Vastuullinen hallinnonala ja ministeriön vastuuhenkilön yhteystiedot	Työ- ja elinkeinoministeriö: Tapani Kojonsaari, tapani.kojonsaari@gov.fi , +358 295 047 070
Teeman toteutusaika	1.1.2023 – 31.12.2027
Teeman (EU+ valtio): a) julkinen rahoituskehys 14 000 000 e b) varaukset 5 724 575 e c) sidotut valtuudet 3 532 552 e d) maksetut kustannukset 914 526 e	

1) Tiivis kuvaus valtakunnallisen teeman sisällöstä ja teemassa rahoitettujen hankkeiden lukumäärä (max. 2000 merkkiä).

Työmarkkinoiden kohtaannon parantaminen Suomessa keskittyy kansallisen ja EU-tason strategiaan tavoitteisiin, joilla pyritään lisäämään työn tarjonnan ja kysynnän välistä tasapainoa sekä tukemaan työntekijöiden liikkuvuutta ja toimialakohtaista osaamisen kehitystä. Valtakunnallisen koordinaation avulla tehostetaan työllisyyttä edistäviä toimia välttämällä päällekkäisyyksiä ja parantamalla viestintää ja yhteistyötä eri toimijoiden välillä. Tämä tavoite edellyttää sekä hyvien käytäntöjen tunnistamista että uusien palvelumallien kokeilua, joita voidaan ottaa käyttöön kansallisesti.

Lisäarvoa syntyy eri tasojen välisestä yhteistyöstä, mikä mahdollistaa nopean sopeutumisen talouden muutoksiin. Työnantajien ja työttömien kohtaantoa tuetaan vahvistamalla työllisyydenhoidon palveluiden yritys-yhteistyötä ja parantamalla yritysten rekrytointivalmiuksia. Tämä sisältää muun muassa yrityskontaktoinnin lisäämisen, jotta työmarkkinoiden tarpeet ja piilotyöpaikat voidaan tunnistaa paremmin.

Tavoitteena on turvata osaavan työvoiman saatavuus kehittämällä uusia malleja ja palveluita, jotka edistävät rekrytoivien ja irtisanovien yritysten kohtaamista sekä lisäävät työntekijöiden ja työnantajien sopeutumiskykyä erilaisiin muutostilanteisiin. Lisäksi kehitetään toimialakohtaisia käytäntöjä rekrytointivaikeuksista kärsiville aloille.

Kehitystoimenpiteissä painotetaan myös viestintää ja alueellisten erityispiirteiden huomioimista. Luodut toimintamallit siirretään osaksi organisaatioiden normaalia toimintaa, mikä vahvistaa kansallista työmarkkinatoimintaa pitkällä aikavälillä. Tavoitteena on kokonaisuus, jossa työvoima- ja yrityspalvelut sekä eri toimijoiden tarjoamat ohjauspalvelut ovat saumattomasti ja vaikuttavasti

saatavilla eri puolilla Suomea. Marraskuun 2024 tilanteen mukaan teemassa rahoitettujen hankkeiden yhteismäärä on neljä.

2) Kuvaus valtakunnallisen teeman konkreettisesta toiminnasta 31.10.2024 mennessä (max. 4000 merkkiä).

Tiedolla johtamisen kokonaisuus: Tulevaisuuden työmarkkinat ESR-hanke pyrkii edistämään kohtaanto-teeman tiedolla johtamista verkostoissa. Vuonna 2023 hanke on kartoittanut ja esittänyt kohtaannon tietolähteitä erilaisissa tilaisuuksissa, kuten Työvoiman saatavuus ja Houkutteleva työelämä -tapahtumassa syyskuussa 2023. Kohtaantoon liittyviä tietokokonaisuuksia on koottu hankkeen tietopankkiin.

Hanke on tukenut työvoimabarometrin toteutusta yhteistyössä TEM:n ja ELY-keskusten kanssa ja osallistunut siihen liittyviin tapahtumiin ja työpajoihin. Vuonna 2024 barometrin tuloksia on jaettu sidosryhmille ja hankkeen koordinaattorit ovat olleet mukana sen toteutuksessa tarvittaessa.

Marraskuusta 2023 toukokuuhun 2024 hanke selvitti kohtaannon tiedolla johtamisen tilannetta ja kehittämistarpeita kyselytutkimuksella, johon osallistui 364 tahoa. Tuloksista järjestettiin webinaarit helmikuussa ja toukokuussa 2024. Marraskuusta 2024 alkaen hanke järjestää webinaarisarjan kohtaantotiedon hyödyntämismalleista. Lisäksi hanke on toteuttanut kyselyitä sidosryhmille alueellisista kohtaantotilanteista ja ajankohtaisista kohtaantoteemoista sekä koostanut ESR-hankkeiden tilanteesta rekisterin, jota päivitetään jatkuvasti eura2021-palvelun tietoihin pohjautuen.

Tulevaisuuden Työmarkkina ESR -hankkeessa kehitettiin keväällä 2024 maakunnallisten Kohtaantofoorumien konseptia, ja Itä-Suomessa järjestettiin pilottitilaisuudet Joensuussa, Mikkeliissä ja Kuopiossa. Syksyllä 2024 järjestettiin Itä- Suomessa seuraavat kolme konseptipohjaista, alueellisiin tarpeisiin pohjautuvaa foorumia, ja hanketoimijoiden yhteistyötä työllisyysenhoidon verkostoissa tiivistettiin. Näiden lisäksi teeman tilaisuuksia ja työpajoja on toteutettu jokaisella koordinaatioalueella. Valtakunnallisia sekä yliaalueellisia tapahtumia ja webinaareja on järjestetty yhteensä 16 kappaletta.

Alahankkeet: Koordinaatiohankkeen toiminnan aikana on toteutettu neljä alahankehakua, joista kolme ensimmäistä kohdennettiin toimintalinja 4:n erityistavoitteeseen 4.1. Teemojen sisällöllinen määrittäminen ja hakutekstien laatiminen edellyttivät tiivistä yhteistyötä alueiden toimijakentän, keskeisten sidosryhmien ja kohtaannon johtoryhmän kanssa. Ensimmäinen haku, työnvälityksen tehostaminen, ei tuottanut toteuttamiskelpoisia hankkeita. Toinen haku, Muutostilanteissa olevat toimialat-hankehaku tuotti 2 rahoituskelpoista hanketta ja kolmas, talvella 2023-2024 toteutettu haku Kohtaannon edistäminen ja piilotyöpaikkojen kartoitus 2 hanketta. Kesällä 2024 toteutettiin neljäs hakukierros, joka sisälsi hakuteemojen määrittämisen hallitusohjelman kirjausten sekä TEM:n, ELY-keskusten ja alueellisten toimijoiden tarvelähtöisten nostojen pohjalta. Teemojen sisällöllinen määrittäminen ja hakutekstien laatiminen edellyttivät tiivistä yhteistyötä alueiden toimijakentän, keskeisten sidosryhmien ja kohtaannon johtoryhmän kanssa. Rahoitushaku kohdennettiin aiemmasta poiketen kahteen erityistavoitteeseen 4.1 ja 4.2. Kohdentamalla haku myös erityistavoitteeseen 4.2 pyrittiin laajentamaan hakevien organisaatioiden määrää. Kesäkuussa 2024 avatussa rahoitushaussa oli haussa neljä hakuteemaa: Kokeneiden osaajien kohtaannon parantaminen (erityistavoite 4.1.), KV-osaajien ja erityisesti kansainvälisten opiskelijoiden integroitumisen edistäminen Suomen työmarkkinoille (erityistavoite 4.2.), Kohtaanto-haasteisiin vastaaminen osaamista lisäämällä (erityistavoite 4.2.) ja Työvoima- ja osaamistarpeiden ennakointityön kehittäminen (erityistavoite 4.2.). Hakukierros tuotti yhteensä 168 hakemusta, joiden käsittely on raportointihetkellä vielä kesken.

Hankkeen viestintästrategia pohjautuu koko kauden tavoitteisiin, ydinviesteihin ja käytettyihin kanaviin. Hankkeelle on laadittu viestintäsuunnitelma ja viestinnässä huomioidaan TE24-uudistus ja sen vaikutukset, minkä osalta hanke aloitti yhteistyössä työ- ja elinkeinoministeriön ja KEHA-keskuksen kanssa TE24-kampanjan suunnittelun. Kampanja tukee hankkeen kohderyhmiä uuden toimintaympäristön muutoksissa. Lisäksi viestintäsuunnitelmaa päivitetään säännöllisesti. Hankkeessa on tuotettu verkkosivusto, jolle on koottu tietopankki hyviksi todetuista käytännöistä, valtakunnallisista ja alueellisista tietolähteistä sekä TE24-uudistuksesta.

Sisäisen viestinnän suunnitelman tavoitteena on parantaa tiimin työskentelyä ja yhteydenpitoa. Kokonaisuutena hanke pyrkii edistämään tiedolla johtamista, yhteistyötä ja verkostotyötä kohtaannon parantamiseksi sekä työllisyyden kehittämiseksi.

3) Arvio valtakunnalliselle teemalle asetettujen tavoitteiden saavuttamisesta tarkastelujaksolla ja kumulatiivisesti toiminnan käynnistymisestä (max. 2000 merkkiä).

Tietojohtamisen osalta on edetty hankkeen ja ohjelman tavoitekehikon mukaisesti. Tiedolla johtamisen valtakunnallinen ja alueellinen tilannekuva on muodostettu ja toteutettu seuraavien toimenpidekokonaisuuksien suunnittelun tueksi valtakunnallinen selvitys tiedolla johtamisen nykytilasta. Yhteistyörakenteet ennakkoinnin ja tiedolla johtamisen kokonaisuuksissa on muodostettu keskeisten toimijoiden (KEHA, TEM ja alueelliset rakenteet) kanssa. Toiminnassa on huomioitu poikkileikkaavasti TE24 -uudistus ja toimenpidekokaisuudet on rakennettu tietokokonaisuuksien ja toimintamallien siltaamista uuteen rakenteeseen silmällä pitäen.

Toimijoiden ja toimialojen välistä yhteistyötä on rakennettu suunnitellusti ja tavoitteet ovat toteutuneet. Verkostotyön tavoitteet on saavutettu ja kohtaannon toimintaympäristön tilannekuva rakennettu. Lisäksi tarvelähtöinen verkostotoiminta on käynnistetty ja hankeverkostotyön alueelliset kokonaisuudet ovat käynnistyneet. Toimenpiteiden linjaus- ja kartoitustyön painotus on suuntautunut vahvasti valtakunnallisen verkosto- ja sidosryhmäyhteistyön suunnitteluun ja toteuttamiseen.

Alueellinen kohtaannon koordinaatiotyö on edennyt asetettujen tavoitteiden mukaisesti. Yhteistyö- ja verkstorakenteet ovat muodostettu ja yhteiskehittäminen käynnistynyt jokaisen alueen osalta,

Alahankkeiden hakuteemojen määrittäminen ja ideointi on toteutettu suunnitellusti hallitusohjelman kirjausten sekä TEM:n, ELY-keskusten ja alueellisten toimijoiden tarvelähtöisten nostojen pohjalta. Vuoden 2025 alusta toteutettava TE24 uudistus on vaikuttanut voimakkaasti alahankekokonaisuuden toteuttamiseen. Vakiintuneet toimijat, kuten TE-toimistot, eivät osallistuneet lainkaan alahankehakukierroksille, ja ensimmäiset kolme rahoituskierrosta eivät tuottaneet suunniteltua määrää alahankkeita.

Viestinnän ja markkinoinnin osalta tavoitteet ovat toteutuneet. Teeman näkyvyys on kasvanut suunnitellusti ja hankesuunnitelmaan kirjatut toimenpidekokonaisuudet ovat joko toteutettu tai rakenteilla.

4) Kuvaus tulevana vuonna toteutettavasta toiminnasta ja suunnitteluista painotuksista (esim. hakuihin liittyen) (max. 2000 merkkiä)

Tietojohtamisen kokonaisuudessa toiminnan painopiste kohdentuu TE24 -uudistuksessa muodostetun uuden toimintarakenteen työvoimaviranomaisten (kuntien) tukemiseen kohtaanotyön

kehittämisessä. Tavoitteena on kohtaantoon liittyvien mallien ja käytäntöjen kuvaaminen ja siirtäminen sekä juurruttamisen tukeminen.

TE24 uudistukseen kytkeytyvä kunta- ja työllisyysalueyhteistyön rakentaminen sekä kohtaantoa edistävien verkostorakenteiden ylläpito ja siltaaminen uuteen toimintaympäristöön on koordinaatiotyön keskeisiä kokonaisuuksia vuoden 2025 aikana. Alueellinen yritysryhmittäisyys, julkisen ja yksityisen kumppanuus sekä kumppanuuteen perustuvien työllisyydenhoidon mallien kuvaaminen ja jakaminen kytketään osaksi aluekoordinaatiota.

Vuoden 2025 aikana pääosa teeman alahankkeista käynnistyy. Alahankkeet kytketään mukaan alueelliseen ja valtakunnalliseen kohtaannon verkosto- ja yhteiskehittämistyöhön sekä niihin liittyviin tilaisuuksiin. Alahankkeita tuetaan myös viestinnän ja markkinoinnin osalta esimerkiksi järjestämällä verkostoitumistilaisuuksia ja kehittämällä yhteistä viestintää.

Vuoden 2024 aikana rakennetut alueelliset ja valtakunnalliset kohtaannon verkostot sekä temaattinen hankeverkostotyö vakiinnutetaan osaksi uutta toimintaympäristöä ja käynnistetään teemapohjainen, tarvelähtöinen yhteiskehittäminen teeman hankesuunnitelman mukaisesti.

Kohtaannon valtakunnallisten teemojen jalkauttaminen käynnistetään ja verkosto- ja kehittämistyö kytketään alueilla uuteen rakenteeseen.

Hankkeessa valmistellaan keväälle 2025 alahankehaku. Haun teema määritetään teeman johtoryhmässä kevään 2025 aikana. Koordinaatiorahastuksen temaattiset painotukset tulevan vuoden osalta ovat seuraavat: tuetaan ammatillista ja alueellista liikkuvuutta työvoimapula-aloille työllisyysalueiden keskinäisellä ja eri toimijoiden välisellä yhteistyöllä, julkisen ja yksityisen välisen yhteistyön kehittäminen sekä alahakekokonaisuuksien teemat

Hankkeen viestintä ja markkinointi kohdentuu olemassa olevien ja kehitettävien palveluiden sekä parhaiden toimintamallien esilletuomiseen. Viestinnässä otetaan huomioon uusi toimintarakente

5) Kuvaus teeman yhteyksistä alueelliseen toimintaan, esim. toteutuneet toimenpiteet ja yhteistyö (max. 2000 merkkiä)

Teemaa toteuttavan koordinaatiorahastuksen aluetyön toteutuksen ensimmäisen vaiheen keskeinen kokonaisuus, tilannekuvan muodostaminen toteutettiin ensimmäisen toimintavuoden loppuun mennessä. Kohtaannon parissa työskentelevien julkisten ja yksityisten toimijoiden, hankkeiden ja kehitysprojektien kenttä kartoitettiin. Alueellisten verkostojen verkostotyön kohteena ja yhteistyökumppaneina ovat olleet kuntien työllisyyspalvelut, oppilaitokset, järjestöt, elinkeinoyhtiöt, yksityinen ja julkinen työnvälitys sekä erityisesti muut hanketoimijat.

Toimijoita on tuettu muodostamaan tai kehittämään alueellisia verkostoja sekä ESR+ TL4 hankkeille on muodostettu alueelliset hankeverkostot. Verkostojen avulla toteutetaan kohtaantoteemaan liittyviä yhteiskehittämisen kokonaisuuksia ja haetaan synergiaetua koordinoituun kehittämistyöhön.

Jokaisella viidellä alueella on järjestetty tilaisuuksia sekä työpajoja, joissa on käsitelty ajankohtaisia kohtaantoteemaan liittyviä aiheita ja kehittämiskokonaisuuksia. Alueilla on toteutettu teemaan liittyviä selvityksiä ja kyselyitä, joiden pohjalta tulevaa yhteistyötä alueellisten toimijoiden kanssa tullaan toteuttamaan. Itä-Suomen alueella on toteutettu kohtaantofoorumin konseptointi. Toimintamallia tullaan toteuttamaan alueellisessa kohtaannon kehittämistyössä yhteistyössä työllisyydenhoidon toimijoiden sekä sidosryhmien kanssa. Alueilla järjestettiin syksyllä 2023 Työ- ja elinkeinoministeriön Työvoimabarometri -tilaisuuksia, joiden toteuttamiseen teemaa toteuttava hanke osallistui. Alueellisen

yhteistyön ja kehittämiskokonaisuuksien osalta on toteutettu laajasti erilaisia verkosto- ja hanketyöhön, aluekehittämiseen, työllisyyden hoitoon ja TE2024-valmisteluun liittyviä tilaisuuksia.

6) Linkkejä valtakunnallisesta teemasta kertoville verkkosivuille

[Työmarkkinoiden kohtaanto | Rakennerahastot](#)
[Teemakuvaus+ESR+työmarkkinoiden+kohtaanto+2024.pdf](#)
[Tulevaisuuden työmarkkinat - Tulevaisuuden työmarkkinat - ELY-keskus](#)
<https://www.linkedin.com/company/tulevaisuuden-ty%C3%B6markkinat/>

7) Valtakunnallisesta teemasta rahoitettujen hankkeiden lista

S30068 Tulevaisuuden työmarkkinat 1.1.2023 – 31.12.2027
Toteuttaja KEHA-keskus/Uudenmaan ELY-keskus (Teeman koordinaatiohanke)
R-01402 MERIT 1.9.2024 – 31.8.2026
S30977 Lab-ammattikorkeakoulu Oy (pää toteuttaja)
S30979 Tampereen ammattikorkeakoulu Oy
S30978 Lapin ammattikorkeakoulu Oy
R-01430 Toimintakykyä ikääntyneille – Työkykyä työntekijöille 1.9.2024 – 31.8.2027
S31001 Kuntoutussäätiö sr (pää toteuttaja)
S31003 Yrkehögskolan Arcada Ab
S31002 Lentävä liitutaulu Oy
R-01460 ICT-yhteys 1.9.2024 – 31.8.2026
S30901 Business Joensuu Oy (pää toteuttaja)
S30902 Software Finland ry
R-01543 Osuvuutta työmarkkinoille 1.11.2024 – 30.4.2027
205677 Kuntoutussäätiö sr (pää toteuttaja)
205678 Valo-Valmennusyhdistys ry

Valtakunnallinen teema	Uusia työmahdollisuuksia työpaikkoja kehittämällä
Yhteyshenkilöt (koordinaatio tms. hankkeen yhteyshenkilö ja rahoittajan vastuuhenkilö)	Tiina Arvola, Etelä-Savon ELY-keskus Timo Ollila, Etelä-Savon ELY-keskus
Vastuullinen hallinnonala ja ministeriön vastuuhenkilön yhteystiedot	TEM Hanna Hämäläinen, hanna.hamalainen@gof.fi
Teeman toteutusaika	10/2021-10/2024
Teeman (EU+ valtio): a) julkinen rahoituskehys b) varaukset c) sidotut valtuudet d) maksetut kustannukset	a) 1,4 milj. € b) 50 000 € c) 50 000 € d) 50 000 €

1) Tiivis kuvaus valtakunnallisen teeman sisällöstä ja teemassa rahoitettujen hankkeiden lukumäärä (max. 2000 merkkiä).

Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027-ohjelman valtakunnallisessa teemassa Uusia työmahdollisuuksia työpaikkoja kehittämällä päämääränä on työmarkkinoiden kohtaannon parantaminen ja rakenteellisen työttömyyden vähentäminen. Toimet kohdistuvat vammaisten, osatyökykyisten ja muiden työmarkkinoilla muita heikommassa työmarkkina-asemassa olevien rekrytointien edistämiseen.

Työllistymiskynnyksen ylittäminen on osoittautunut vaikeaksi tilanteessa, jossa työllistymistä edistävästä palvelusta tai sen jälkeen pitäisi kiinnittyä avoimille työmarkkinoille. Työnantajien ja työyhteisöjen myönteinen asenne ei välttämättä johda rekrytointivalmiuteen ja toisaalta ennakkokäsitykset estävät rekrytointeja. Tavoitteena on konkreettisesti lisätä työmahdollisuuksia sekä parantaa työmarkkinoiden vastaanottokykyä ja työllisyyspalveluiden työnantajayhteistyötä työpaikkalähtöisesti tai työnantajien kanssa tehtävänä yhteiskehittämisenä. Toiminnan ydin on työnantajayhteistyö tai työpaikkalähtöisyys. Palveluntuottajakentän osaamisen kehittäminen osana kehitettyjen ja levitettävien toimintamallien käyttöä voi olla mahdollista palvelumarkkinoiden laadun kehittämiseksi.

Teeman hanketoiminnassa kehitetään, pilotoidaan ja levitetään hanketoimijan, palvelujärjestelmän ja työnantajien yhteistyöllä erilaisia konkreettisia työllistymistä parantavia toimia. Hankkeissa voidaan kehittää ja pilotoida uusia toimintamalleja tai palveluja, jatkaa kehittämistä ja edistää mallien laajaa käyttöönottoa. Levittämistoimissa edesautetaan mallien leviämistä valtakunnallisesti sekä eri toimialoille ja erilaisiin työpaikkoihin.

Teemassa on rahoitettu tähän mennessä 1 kpl selvityshankkeita.

2) Kuvaus valtakunnallisen teeman konkreettisesta toiminnasta 31.10.2024 mennessä (max. 4000 merkkiä).

Teemassa on järjestetty 1 rahoitushaku ja siihen liittyen myös rahoitusinfo.

Teemasta on rahoitettu selvityshanke, joka päättyi 30.11.2023. Selvityshankkeen tulokset ovat nähtävissä: [Selvityshanke osatyökykyisten ja muiden muita heikommassa työmarkkina-asemassa olevien rekrytointien helpottamiseksi | Silta-Valmennusyhdistys ry](#)

Selvityksessä nousi esille, että työllistäminen toimii, jos rekrytointi tehdään helpoksi työnantajalle ja perehdytystä tuetaan. Onnistunut työllistäminen edellyttää työnantajan tarpeisiin vastaamista.

PL 32

00230 Valtioneuvosto

Käyntiosoite: Aleksanterinkatu 4

Puh. 0295 16001

kirjaamo.tem@gov.fi | [www.verkkosivu.fi] | [sähköposti@osoite.fi]

Työntekijän näkökulmasta on tärkeää räätälöidä työtehtäviä vastaamaan sekä työntekijöiden kykyjä että yrityksen vaatimuksia. Tärkeänä nähdään myös joustavat työaikajärjestelyt, jotka palvelevat sekä työntekijän elämäntilannetta että työnantajan tuotantotarpeita, esimerkiksi osa-aikatyön, keikkatyön tai etätöiden avulla.

Osatyökykyisten työmahdollisuuksien kehittämisessä tulee lisätä rekrytointiosaamista ja –tukea, työhön ohjausta ja työn muokkausta ja työyhteisön vastaanottavuutta (asenteet, ilmapiiri).

Selvitykseen liittyen käytiin keskusteluja keväällä 2024 teeman jatkotoimenpiteistä ja jäätiin odottamaan valtion omien selvityksien tuloksia uuden haun avaamiseksi.

3) Arvio valtakunnalliselle teemalle asetettujen tavoitteiden saavuttamisesta tarkastelujaksolla ja kumulatiivisesti toiminnan käynnistymisestä (max. 2000 merkkiä).

Teemalle asetetut tavoitteet tulevat pääasiassa toteutumaan tulevan hankehaun kautta. Teeman rahoituksen vähyden näkökulmasta, teemassa selvityshankkeen kautta oli tavoitteena kohdentaa teemasta rahoitetut hankkeet keskeisimpiin haasteisiin ja tämän takia teemasta rahoitettiin ensimmäisenä selvityshanke.

Tulevissa hankkeissa otetaan huomioon enemmän itse teeman tavoitteita ja niistä on lisätietoa seuraavassa kohdassa 4.

4) Kuvaus tulevana vuonna toteutettavasta toiminnasta ja suunnitteluista painotuksista (esim. hakuihin liittyen) (max. 2000 merkkiä)

Teemasta ollaan avaamassa uutta hakua jatkona selvityshankkeelle. Haku kohdentuu hankkeisiin, joiden tavoitteena on kehittää ja levittää palvelujärjestelmän ja työnantajien yhteistyöllä erilaisia konkreettisia työllistymistä parantavia toimia. Tarkoituksena edistää osatyökykyisten ja muiden työmarkkinoilla muita heikommassa asemassa olevien työllistymistä. Tällaisia työnhakijoita voivat olla myös ikänsä vuoksi työllistymisvaikeuksia kokevat. Näihin tilanteeseen liittyy usein myös työttömyyden pitkittyminen. Hanke toteutetaan valtakunnallisesti.

Hankkeilla tulee olla merkittävä vaikutus osatyökykyisten työllistymiseen valmentamalla työyhteisöä (mm. ilmapiiri, perehdyttäminen) ja kehittämällä työnantajien rekrytointiosaamista ja -potentiaalia (mukaan lukien anonyymi rekrytointi, tehtävien muokkaus ja joustavat työajat).

Hankkeissa tulee huomioida työnantajille kohdistetut valmennuskokonaisuudet, työllisyys- ja muiden hyvinvointipalveluiden yhteistyö, laajempi valtakunnallinen viestintä teemassa sekä olemassa olevien työllistämismallien levittäminen eri toimialoille ja työpaikoille. Hankkeen toimenpiteillä tulee olla valtakunnallisia vaikutuksia ja hankkeen tulee tehdä yhteistyötä alueellisesti rahoitettujen hankkeiden kanssa mm. tiedonjako, yhteiset tilaisuudet, hyvien käytäntöjen esille nostaminen ja levittäminen. Hankkeen vaikuttavuus tulee olla myöhemmin arvioitavissa henkilöiden, työnantajien ja toimenpiteiden näkökulmasta.

Hakuun laitetaan teeman loput valtuuden haettavaksi. Hakuun liittyen järjestetään myös hakuinfo ja hakijoiden kuulemisia.

5) Kuvaus teeman yhteyksistä alueelliseen toimintaan, esim. toteutuneet toimenpiteet ja yhteistyö (max. 2000 merkkiä)

Teemaa ei ole korostettu erityisesti millään alueella, mutta teemasta on kerrottu avoimesti kaikilla alueilla tarvittaessa. Teemasta viestitään muiden valtakunnallisten teemojen tavoin kaksi kertaa vuodessa julkaistavassa uutiskirjeessä.

Seuraavaksi hakuun laitettavissa hankkeissa on tuotu esille myös tiedon jako ja yhteistyö muiden hankkeiden kanssa.

6) Linkkejä valtakunnallisesta teemasta kertoville verkkosivuille

[Uusia työmahdollisuuksia työpaikkoja kehittämällä | Rakennerahastot](#)

7) Valtakunnallisesta teemasta rahoitettujen hankkeiden lista

S30042 Selvitys osatyökykyisten ja muiden muita heikommassa työmarkkina-asemassa olevien rekrytointien helpottamisesta, Toteuttaja Silta-Valmennusyhdistys ry

Valtakunnallinen teema	Maahanmuuttaneiden toimiva arki Suomessa: työ, osaaminen ja osallisuus
Yhteyshenkilöt (koordinaatio tms. hankkeen yhteyshenkilö ja rahoittajan vastuuhenkilö)	Ilona Korhonen, projektipäällikkö, Kumppanina kotoutumisessa -koordinaatiohanke ilona.korhonen@ely-keskus.fi p. 0295 021 320 Auli Vuorela, rahoitusasiantuntija, Hämeen ELY-keskus auli.vuorela@ely-keskus.fi p. 0295 021 264
Vastuullinen hallinnonala ja ministeriön vastuuhenkilön yhteystiedot	Teeman vastuuministeriö TEM: Susanna Piepponen susanna.piepponen@gov.fi p. 050 396 1120 Toteutuksessa kumppaneina OKM: Kaisu Piironen kaisu.piironen@gov.fi p. 050 575 4956 Ulla-Jill Karlsson ulla-jill.karlsson@gov.fi p. 040 351 5868 STM: Henna Leppämäki henna.leppamaki@gov.fi p. 0295 163 132 Jere Päivinen jere.paivinen@gov.fi p. 050 406 1274
Teeman toteutusaika	2021-2027 (hankkeet 1.1.2023-31.12.2027)
Teeman (EU+ valtio): a) julkinen rahoituskehys b) varaukset c) sidotut valtuudet d) maksetut kustannukset	14 M €, josta TEM 6 milj. €, OKM 3 milj. € ja STM 5 milj. € 5 560 378 € 2 746 501 € 1 055 410,40 €

1) Tiivis kuvaus valtakunnallisen teeman sisällöstä ja teemassa rahoitettujen hankkeiden lukumäärä (max. 2000 merkkiä).

Maahanmuuttaneiden toimiva arki -kokonaisuuden tavoitteena on poistaa osallistumisen esteitä ja saada maahanmuuttaneiden potentiaali paremmin käyttöön mm. työmarkkinoilla, vahvistaa koulutusjärjestelmän kykyä vastata maahanmuuttajaväestön tarpeisiin sekä edistää osallisuutta, yhdenvertaisuutta ja sukupuolten tasa-arvoa. Maahanmuuttaneiden toimiva arki- valtakunnallinen teema koostuu neljästä sisältöalueesta:

- *kotona pitkään lapsia hoitaneiden vanhempien työelämäosallisuus,
- *vieraskielisten asiakkaiden tukeminen työelämään siirtymiseksi ja työelämässä,
- *vieraskielisten asiakkaiden tukeminen peruspalveluissa ja
- *vieraskielisten kielellinen tuki.

Kehittämistyötä tehdään työ- ja elinkeinoministeriön, opetus- ja kulttuuriministeriön sekä sosiaali- ja terveysministeriön rahoituksella kumppanuusperiaatteella.

Koordinaatio- ja kumppanuushanke Kumppanina kotoutumisessa osallistuu hankehakujen valmisteluun em. neljälle sisältöalueelle. Lisäksi koordinaatio- ja kumppanuushanke tukee hankkeita niiden tulosten tuotteistamisessa ja juurruttamisessa sekä viestinnässä. Koordinaatiohanke järjestää tilaisuuksia ja koulutuksia paikallisesti ja alueellisesti. Toiminnan vaikuttavuutta lisätään yhteistyön ja kumppanuuden kautta. Koordinaatiohankkeen lisäksi rahoitettuja hankkeita on marraskuussa 2024 kymmenen.

2) Kuvaus valtakunnallisen teeman konkreettisesta toiminnasta 31.10.2024 mennessä (max. 4000 merkkiä).

Kumppanina kotoutumisessa -koordinaatiohankkeen työntekijät aloittivat työt hankkeessa vuoden 2023 helmikuusta kesäkuuhun. Hankehakuja on vuoden 2023 alusta lähtien ollut kolme ja yksi on parhaillaan avoinna. Hakujen perusteella on toistaiseksi rahoitettu kymmenen alueellista hanketta. Kumppanina

kotoutumisessa -koordinaatiohanke on järjestänyt hankehakuihin liittyen kolme webinaaria, joiden tarkoitus on ollut muun muassa tuoda mahdollisia hankehakijoita yhteen.

Kumppanina kotoutumisessa -hanke on toteuttanut kolme selvitystä, joiden tarkoituksena on ollut tuottaa tietoa muun muassa maahanmuuttaneiden tarpeista hankehakuja ja alueellisia hankkeita varten. Nämä selvitykset ovat Selvitys arabian-, darin-, somalin- ja soraninkielisten miesten näkemyksistä elämästä Suomessa, Selvitys maahanmuuttaneiden osallistamisesta sekä Selvitys vieraskielisistä ammatillisessa koulutuksessa.

Kesäkuusta 2023 marraskuuhun 2024 Kumppanina kotoutumisessa -hanke on järjestänyt yhteensä yhdeksän kaikille avointa webinaaria ja muuta tilaisuutta, joista kaksi yhteistyössä Tulevaisuuden työmarkkinat -hankkeen (ESR+) kanssa. Näissä tilaisuuksissa on ollut yhteensä yli 1500 osallistujaa. Järjestettyjen tilaisuuksien osallistujapalautteen keskiarvo on ollut 4,1/5.

Kumppanina kotoutumisessa -hankkeesta on tiedotettu muun muassa sen ohjausryhmässä, LinkedIn-tilillä, hankkeen omilla verkkosivulla, Uudenmaan ELY- keskuksen kotoutumisen uutiskirjeissä, Taimi-intrassa sekä TE-toimistojen ja kuntakokeilujen maahanmuuttajapalvelujen verkostossa. Hankehenkilöstö osallistuu kuukausittain järjestettäviin TEM:n valtakunnallisen kumppanuusverkoston kokouksiin. Hankkeen LinkedIn-tilillä on marraskuussa 2024 lähes 1300 seuraajaa. Marraskuussa 2024 hanke osallistuu Integration 2024-messuille teemaan kuuluvien alueellisten hankkeiden kanssa yhteisellä esittelypöydällä.

Koordinaatiohankkeen lisäksi rahoitettuja hankkeita on marraskuussa 2024 kymmenen. Ne liittyvät kotona lapsia hoitavien vanhempien työelämäosallisuus -teemaan (6 hankekokonaisuutta) ja vieraskielisten tukeminen työelämään siirtymiseksi -teemoihin (4 hankekokonaisuutta). Neuvottelut ovat käynnissä vieraskielisten kielellinen -tuki teemasta rahoitettavaksi esitettyjen hankkeiden (6 hankekokonaisuutta) kanssa. Näiden toiminta alkaa pääsääntöisesti vuoden 2025 alussa.

3) Arvio valtakunnalliselle teemalle asetettujen tavoitteiden saavuttamisesta tarkastelujaksolla ja kumulatiivisesti toiminnan käynnistymisestä (max. 2000 merkkiä).

Sisältöalueiden mukaiset pilottihankkeet kehittävät työssään ratkaisuja ja toimintamalleja sisältöalueen keskeisiin haasteisiin. Kehittämistyö on hyvässä vauhdissa. Arvio on, että asetetut tulokset tullaan saavuttamaan. Lopulliset tuotokset, toimintamallit sekä määrälliset tulokset saadaan kuitenkin hankkeiden päätyttyä.

Koordinaatiohanke tuo alueellisia hankkeita yhteen niiden verkottamiseksi ja fasilitoi niiden yhteistyötä hankkeiden vaikuttavuuden vahvistamiseksi. (Koordinaatiohankkeella ei ole henkilöosallistujatavoitteita.)

4) Kuvaus tulevana vuonna toteutettavasta toiminnasta ja suunnitteluista painotuksista (esim. hakuihin liittyen) (max. 2000 merkkiä)

Parhaillaan avoinna oleva projektihaku on käynnistynyt 1.11.2024 sisältöosiossa vieraskielisten asiakkaiden tukeminen työelämään siirtymiseksi ja työelämässä. Haun tavoitteen on kehittää palvelujärjestelmää siten, että hankkeiden tulokset ja kehitetyt toimintamallit juurrutetaan työllisyysalueiden palveluihin. Rahoittava viranomainen järjestää hakuun liittyen normaaliin tapaan hakuinfon ja koordinaatiohanke järjestää 1-2 haun sisältöihin liittyvää webinaaria.

Tavoitteena on avata vielä teeman viimeinen, sisältöosioon vieraskielisten asiakkaiden tukeminen peruspalveluissa kohdistuva haku vuoden 2025 loppupuolella.

Koordinaatiohanke jatkaa pilottihankkeiden työn tukemista mm. juurruttamiseen ja hankkeissa kehitettyjen palvelujen tuotteistamiseen liittyen. Yhteistyötä teemaa tukevien toimijoiden (esim. valtakunnallinen kumppanuusverkosto) kanssa jatketaan kuten edelleen.

5) Kuvaus teeman yhteyksistä alueelliseen toimintaan, esim. toteutuneet toimenpiteet ja yhteistyö (max. 2000 merkkiä)

Kumppanina kotoutumisessa -koordinaatiohanke on syksystä 2023 lähtien järjestänyt koordinoimilleen hankkeille kahdeksan verkostoitumistilaisuutta, joihin alueellisten hankkeiden työntekijät ovat osallistuneet yhteensä 140 kertaa. Osa näistä tilaisuuksista on järjestetty etäyhteyksin ja osa fyysisinä kokoontumisina. Lisäksi hankkeen koordinaattorit ovat osallistuneet alueellisten hankkeiden ohjausryhmien kokouksiin säännöllisesti.

Ensimmäisenä käynnistyneiden, kotona lapsia hoitaneiden vanhempien työelämäosallisuuden parissa työskentelevien hankkeiden keinoista tavoittaa ja sitouttaa kohderyhmäänsä on Kumppanina kotoutumisessa -hanke tehnyt koonnin, joka julkaistaan vuoden 2024 lopulla.

Kumppanina kotoutumisessa -hankkeen tilaisuuksista ja webinaareista on lähetetty kutsuja alueellisille (alueosiosta rahoitetuille) hankkeille.

6) Linkkejä valtakunnallisesta teemasta kertoville verkkosivuille

<https://www.ely-keskus.fi/uusimaa-kumppanina-kotoutumisessa>

<https://www.linkedin.com/company/kumppanina-kotoutumisessa-hanke>

7) Maahanmuuttaneiden toimiva arki Suomessa -teema, 31.10.2024 mennessä rahoitetut hankkeet

Koordinaatiohanke:

S30275 Kumppanina kotoutumisessa, toteuttaja Uudenmaan ELY-keskus

Sisältöosio Kotona lapsia hoitavien vanhempien työelämäosallisuus

Hakemus-numero	Ryhmä-hanke-tunnus	Hankkeen nimi	Hakija
S30294		Kotiäitiluotsi	Suomen Humanistinen Ammattikorkeakoulu Oy
S30083		Kotoa työelämään - Maahanmuuttaneiden toimiva arki	Koulutuskuntayhtymä OSAO
S30298	R-00493	Kotoa kohti työelämää - kokonaisvaltaista kotoutumista maahanmuuttajavanhemmille	Espoon kaupunki / päätoteuttaja
S30297	R-00493	Kotoa kohti työelämää - kokonaisvaltaista kotoutumista maahanmuuttajavanhemmille	Espoon seudun koulutuskuntayhtymä Omnia / osatoteuttaja

S30299		Sie osaat ja kuulut	Rovaniemen Koulutuskuntayhtymä / pää toteuttaja
S30082		Maahanmuuttanut kotoa ammattilaiseksi	Savon Koulutuskuntayhtymä
S30278	R-00512	HOT – Hyvinvointia, osallisuutta ja työtä maahan muuttaneille vanhemmille	Lab- ammattikorkeakoulu Oy / pää toteuttaja
S30279	R-00512	HOT – Hyvinvointia, osallisuutta ja työtä maahan muuttaneille vanhemmille	Lahden kansanopiston säätö sr / osatoeuttaja

Sisältöosio Vieraskielisten asiakkaiden tukeminen työelämään siirtymiseksi ja työelämässä

S30540		JOKO Työelämään	Keuruun kaupunki
S30519		Verkostolla töihin	Turun kaupunki
S30677		Yhdessä -hanke	Seinäjoen kaupunki
S30675	R-01095	HYVÄ TYÖ – Vieraskielisten asiakkaiden tuki ja kielitietoinen ohjaus	Tampereen kaupunki / pää toteuttaja
S30676	R-01095	HYVÄ TYÖ – Vieraskielisten asiakkaiden tuki ja kielitietoinen ohjaus	Tampereen aikuiskoulutussäätö sr / osatoeuttaja

Valtakunnallinen teema	Yhteiskunnallisten yritysten liiketoimintaedellytysten parantaminen
Yhteyshenkilöt (koordinaatio tms. hankkeen yhteyshenkilö ja rahoittajan vastuuhenkilö)	Sami Wirkkula, Silta-Valmennusyhdistys ry Jukka Anttila, Hämeen ELY-keskus
Vastuullinen hallinnonala ja ministeriön vastuuhenkilön yhteystiedot	Työ- ja elinkeinoministeriö: Hanna Hämäläinen, hanna.h.hamalainen@gov.fi
Teeman toteutusaika	2022 – 2027
Teeman (EU+ valtio): a) julkinen rahoituskehys b) varaukset c) sidotut valtuudet d) maksetut kustannukset	9,9 M€ 9 734 359 € 4 062 875 € 2 974 650 €

1) Tiivis kuvaus valtakunnallisen teeman sisällöstä ja teemassa rahoitettujen hankkeiden lukumäärä (max. 2000 merkkiä).

Yhteiskunnallisten yritysten liiketoimintaedellytysten parantaminen -teeman koordinaatiohankkeen tehtävä on edistää teeman sisältöjä sekä osaltaan varmistaa teeman tavoitteiden toteutuminen ja teemaan liittyvien hankkeiden syntyminen vauhdittaminen erityistavoitteen sisällä ja laajemmin. Koordinaatiohanke toimii välittömässä yhteistyössä yhteiskunnallisten yritysten osaamiskeskuksen (YYO) kanssa. Hanke tukee valtakunnallisen yhteiskunnallisten yritysten strategian toimeenpanoa sekä toteuttaa EU:n yhteisötalouden toimintasuunnitelmaa.

Yhteiskunnallisten yritysten liiketoimintaedellytysten parantaminen -teeman koordinaatiohanke käynnistyi vuoden 2023 alussa. Ryhmähankkeena toteutettavan koordinaatiohankkeen päätoteuttaja on Silta-Valmennusyhdistys ry ja koko hankekonsortiossa on yhteensä 11 toteuttajaorganisaatiota, joiden yhteisessä koordinaatiohankkeessa toteutetaan valtakunnallisen teeman toimeenpanoa koko ohjelmakaudella.

Koordinaatiohankkeen myötä kootaan yhteiskunnallisen yrittäjyyden ja yhteisötalouden liiketoimintaosaamisen teemassa työskentelevät toimijat ja hankkeet yhtenäiseksi verkostoksi, ja milloin tarkoituksenmukaista verkostoiksi, jolloin tietoa, toimintaa ja tuloksia saadaan koottua ja koordinoitua. Tavoitteena on vahvistaa yhteiskunnallisten yritysten ja yhteisötalouden alueellisesti toimivia ekosysteemejä, joihin yritysten lisäksi kuuluu muita yhteisötalouden toimijoita, oppilaitoksia, yhdistystoimijoita, rahoittajia ja viranomaisia. Tämä mahdollistaa vaikuttavien toimintamallien ja yhteiskunnallisten innovaatioiden syntyminen ja levittämisen.

Hankkeen ansiosta yritysten, yritysneuvojen, yhteisötalouden toimijoiden ja muiden kohderyhmään kuuluvien osaaminen lisääntyy. Samoin EU:n yhteisötalouden toimintasuunnitelmalle ja suosituksille on luotu kansallinen toteuttamissuunnitelma, joka myös jalkautetaan. Hankkeen avulla kerätään ja jaetaan tietoa osatyökykyisten henkilöiden työllistymisen hyvistä malleista. Niin ikään hanke

synnyttää uutta kansainvälisesti vertailukelpoista tietoa yhteiskunnallisesta yritystoiminnasta Suomessa sekä luo systemaattisen tavan kerätä ja esittää tietoa laajasti hyödynnettäväksi. Tämän myötä tiedon hyödynnettävyys päätöksenteon ja kehittämisen tukena paranee. Yhteiskunnallisten yritysten osaamisen lisääntyessä ja hyvien toimintamallien levitessä osatyökykyisten henkilöiden työllistyminen helpottuu ja työllisyys paranee. Hanke vastaa osaltaan myös työllisyyden kohtaanto-ongelman ratkaisemiseen ja kolmoissiirtymän edistämiseen.

Toiminnan sisältöjä ovat:

- 1) Uusien yhteiskunnallisten yritysten ja yrittäjyyden sekä siihen liittyvän liiketoimintaosaamisen lisääminen
- 2) Yhteiskunnallisissa yrityksissä sekä yhteisötaloudessa syntyvien yhteiskunnallisten innovaatioiden edistäminen
- 3) Arviointi- ja vaikuttavuusosaamisen lisääminen
- 4) Alueellisten ja paikallisten toimijoiden osaamisen ja verkostoitumisen edistäminen
- 5) Osatyökykyisten ja muiden vaikeassa työmarkkina-asemassa olevien henkilöiden osaamisen lisääminen ja työllistyminen
- 6) Kotimaisen ja kansainvälisen verkostoyhteistyön lisääminen ja kansainvälisten organisaatioiden, erityisesti EU-tiedon välittäminen Suomeen
- 7) Yhteiskunnallisiin yrityksiin liittyvän tiedon koonti ja tuottaminen
- 8) Yhteiskunnallisen yrittäjyyden ja yhteisötalouden tunnettuuden lisääminen.

Toiminnan teemoja ovat mm.:

- 1) Yhteisötalous, liiketoimintaosaaminen
- 2) Yhteiskunnalliset innovaatiot, vaikuttamistyö
- 3) Arviointi, korkea-asteen koulutus
- 4) Yhdenvertainen työllistyminen
- 5) Kiertotalous, ekologisen ja sosiaalisen vastuullisuuden tukeminen
- 6) Vastuulliset hankinnat
- 7) Vaikeasti työllistyvien henkilöiden työllistyminen, työhön integroivat yhteiskunnalliset yritykset
- 8) Osatyökykyisten ammatillinen ja tutkintokoulutukseen valmentava koulutus
- 9) Yrittäjyyden ja kestäväen liiketoiminnan tutkimus, akateeminen koulutus, arviointi
- 10) Tiedonkeruu, tiedontuotanto
- 11) Vaikuttavuus
- 12) Kehittäminen, arviointi, asiantuntijavaikuttaminen
- 13) Epämuodollisissa ympäristöissä ja työelämässä tapahtuva osaamisen kehittäminen ja jatkuva oppiminen, ekosysteemit
- 14) Verkostot, kansainvälisyys

Keskeisiä ulottuvuuksia koordinaatiorahankkeelle ovat kansallinen alueellisuus ja paikallisuus sekä kansainvälisyys. EU:n alueelta tuotetaan tietoa sekä hyviä malleja ja käytänteitä, joita voidaan hyödyntää kansallisesti muun muassa yhteiskunnallisen yrittäjyyden edistämiseksi, työllistämiseksi ja kehittämistoiminnassa. Koordinaatiorahanke tukee alueellisten ja paikallisten toimijoiden työskentelyä tämän toiminnan kaikissa vaiheissa.

Koordinaatiorahankkeen tuloksia voidaan hyödyntää

- 1) alueellisesti ja paikallisesti: paikallisten viranomaiset ja yritysneuvojat arjen työssä ja tulevaisuuden suunnittelussa, paikallisten yhteiskunnallisten yritysten ja yhteisötalouden toimijoiden verkostot ja ekosysteemit
- 2) kansallisella tasolla: viranomaiset ja poliitikot työssään ja tulevaisuuden suunnittelussa, systemaattisesti kerättyä tietoa yhteiskunnallisesta yrittäjyydestä ja sen vaikutuksista, oppilaitoksille ja muille osaamista kehittämistä edistävien tahojen tuottamia materiaaleja, koottua dataa yhteiskunnallisista yrityksistä korkeakouluilla ja tutkimuslaitoksille
- 3) kansainvälisesti: keskeisillä alan järjestöillä hyvät yhteydet suomalaisiin toimijoihin, yhteistyön jatkaminen hankkeen jälkeen

2) Kuvaus valtakunnallisen teeman konkreettisesta toiminnasta 31.10.2024 mennessä (max. 4000 merkkiä).

Hankkeen aikana on tavoitettu kaikkia varsinaisia kohderyhmiä, joita ovat:

- julkiset neuvonta- ja ohjaus-, työllisyys- sekä yrittäjyyspalvelut
- viranomaiset ja päättäjät
- yhteiskunnalliset yritykset tai yrittäjyyttä suunnittelevat henkilöt ja yhteisöt sekä muut yhteisötalouden toimijat
- ESR+- ja muut teemaan liittyvät hankkeet ja hanketoimijat
- koulutusorganisaatiot
- työllisyyttä ja yrittäjyyttä edistävät ja kehittävät organisaatiot
- eri rahoittajatahot
- julkiset hankintayksiköt ja niiden asiantuntijayksiköt
- yhteiskunnallisten yritysten ja yritystoiminnan eri verkostot ja sateenvarjo-organisaatiot
- yrityskehitys- ja palvelujärjestelmän toimijat

Koordinaatiorahankkeen neuvonta-, ohjaus- ja koulutuspalvelut on suunnattu toiminnassa oleville yhteisötalouden organisaatioille, perustettaville yhteiskunnallisille yrityksille sekä yritysneuvonta-, koulutus- ja kehittämisorganisaatioille. Teemaan liittyvä neuvonta on hankkeen aikana osoittautunut varsin tarpeelliseksi. Organisaatio- tai toimijakohtaisen neuvonnan lisäksi tietoa on jaettu asiantuntija-artikkeleissa, webinaareissa, neuvonantajavalmennuksissa, infotilaisuuksissa ja työpajoissa.

Taustamateriaaleja on kehitetty mm. yhtiöjärjestysten ja sääntöjen, hyvän hallinnon sekä yleishyödyllisten yhteisöjen liiketoimintajärjestelyjen neuvomiseksi. Pact for skills ja muut osaamistoiminnot ovat käynnistyneet hankkeen aikana, minkä lisäksi myöhemmin syksyllä käynnistyy JOTPA-yhteistyötä on suunniteltu konsortion toimijoiden kesken.

Hankkeen tehtäviin määritelty Social Economy Gateway -sivustolle liittyminen on toteutettu suunnitelmien mukaisesti, ja sivustolle on tuotettu teemaan liittyviä kansallisia tietoja. Sivuston ylläpito Suomen osalta on jatkossakin osa koordinaatiorahankkeen toimintaa. Samoin EU Social Services Helpdesk -sivuston sisällön analysointi on käynnistynyt. Tavoitteena on saada sivuston informaatio osaksi hankkeen neuvontatoimintaa lähiaikoina.

Yhteiskunnallisia innovaatioita käsittelevässä hankeosuudessa on hyödynnetty VNTEAS-raportin (Yhteiskunnan kehittäjät ja uudistajat. Yhteiskunnallisten yritysten sosiaalisten innovaatiot. 2023.) tuloksia ja havaintoja. Raportin pohjalta on tuotettu materiaaleja eri puolilla Suomea pidettyihin työpajoihin ja asiantuntijakirjoituksiin. Tuloksia hyödynnetään myös Yhteiskunnallisten innovaatioiden käsikirjaa toimitettaessa. Tämä työ on käynnistynyt vuoden 2024 aikana.

Arviointiin ja vaikuttavuuteen liittyvä hanketyö on keskittynyt yhtäältä hankkeen sisäiseen arviointiin ja toisaalta arviointiosaamisen lisäämiseen ohjauksen, neuvonnan, valmennuksen ja koulutuksen muodoissa. Hankkeessa toimivat organisaatiot ovat tehneet vaikutusketjukuvaukset ja arviointisuunnitelmat sekä määritelleet vaikuttavuuteen liittyviä indikaattoreita. Näiden ohella on kehitetty ja pilotoitu digitaalinen itsearviointityökalu, jota on testattu hankekonsortion täsmätyökykyisiä työllistävässä organisaatioissa. Sisäisessä arvioinnissa pyritään tunnistamaan hankkeen työpakettien yhdyspintoja ja risteäviä polkuja yhteistyön myötä syntyvien vaikutusten maksimoimiseksi.

Koordinaatiorahankkeen aluetyötä toteutetaan eri puolella Suomea. Alueilla toteutetaan jatkuvana toimintana ESR+ -hanketyöpajoja ja sparrausta käynnistyville hankkeille, samoin kuin ohjataan toimintaansa aloittavia yhteiskunnallisia yrityksiä hankkeen neuvontapalveluiden piiriin. Teemoja työpajoissa ovat olleet muun muassa yhteiskunnalliset innovaatiot, hankkeiden ideointi, hyvän hakemuksen piirteet, hankekirjoittaminen sekä rahoitusten hakeminen. Työpajoja on toteutettu yhteistyössä mm. paikallisten ELY-keskusten kanssa. Edelleen aluetyössä on järjestetty tapaamisia oppilaitosten kanssa yhteisötalouden organisaatioiden koulutustarpeiden tiimoilta.

Aluetiedon kerääminen ja jakaminen on koordinaatiorahankkeen jatkuvaa toimintaa. Alueiden toimijoita on kartoitettu ja saatettu tarvittaessa yhteen verkostojen luomiseksi ja vahvistamiseksi. Saatua tietoa on hyödynnetty myös ekosysteemikartoituksessa sekä YYO:n yhteiskunnallisia yrityksiä sisältävän datasisivuston kehittämisessä.

Koordinaatiorahankkeessa arvioidaan, kehitetään ja levitetään työllistymiseen liittyviä toimintamalleja ja hyviä käytänteitä. Näihin malleihin on perehdytty muun muassa aiempien Rakennerahastokausien hankkeita analysoimalla, perehtymällä kansainvälisiin malleihin, hankkeisiin ja käytänteihin sekä kehittämällä analysointiin soveltuva arviointikehikko. Karttunutta osaamista on jaettu hanketyöpajoissa ja muissa koulutustilaisuuksissa, kirjoittamalla asiantuntija-artikkeleita sekä osallistumalla valtakunnallisiin ja kansainvälisiin tapahtumiin. Kansainvälisiä malleja arvioitaessa on kiinnitetty erityistä huomiota niiden sovellettavuuteen Suomen olosuhteisiin. Työpajojen teemoja ovat olleet edellä mainittujen lisäksi muun muassa EU-rahoitus, julkiset hankinnat, täsmätyökävelyt, kiertotalous ja kestävä talous.

Koordinaatiorahankkeen kansainväliseen työhön voidaan laskea mukaan esimerkiksi kansainväliset verkostot, EU-tason ohjelmien läpikäyminen ja arvioiminen hankkeen teemojen näkökulmasta. Hanke kuuluu konsortion jäsenten kautta keskeisiin teeman kansainvälisiin verkostoihin. Eurooppalaisten toimijoiden kartoitustyö on tehty, mutta varsinainen verkostokartta ja verkostosuunnitelma ovat vielä työstettävänä. Hankkeen edustajat osallistuvat kansainvälisiin konferensseihin toimien niissä organisaatioidensa edustajina sekä asiantuntijapuhujina.

Kansainvälisiä ja kansallisia verkostoja ovat mm. European Network of Social Firms Europe, EUCLID Network, RREUSE, alueelliset työllisyyttä edistävät verkostot ja hankeverkostot,

akateeminen kumppanuusryhmä, OBCE-hanke kansainvälisen koulutuksen rakentamiseksi, JOTPA-yhteistyö, Lapin sosiaalinen kädenjälki -verkosto ja WISE Finland -verkosto.

Keskeisimmät teemaan liittyvät EU-tason asiakirjat ovat yhteisötalouden toimintasuunnitelma ja yhteisötalouden suositukset. Kansallista toteuttamissuunnitelmaa on työstetty ja työtä jatketaan edelleen yhteiskunnallisten yritysten strategian päivittämistyön yhteydessä. Päivitystä johtavat TEM ja johtoryhmä, mutta koordinaatiohanke tuottaa työn vaatiman resurssin.

Koordinaatiohankkeeseen on koottu kansainvälinen akateeminen kumppanuusryhmä, jonka tehtävänä on edistää yhteiskunnallista yritystoimintaa koskevan tiedon hyödyntämistä ja saavutettavuutta tutkimuksessa, politiikassa ja kehittämisessä, kasvattaa tutkimuksen määrää ja parantaa sen laatua sekä jakaa kansainvälisesti näkemyksiä ja kokemuksia yhteiskunnallisen yritystoiminnan tutkimuksesta. Samoin hankkeeseen on koottu kotimainen tutkijaverkosto kansallisen näkökulman vahvistamiseksi. Vuoden 2024 aikana on toteutettu kansallinen tiedonkeruu EUCLIDin ESEM-kyselyä varten.

3) Arvio valtakunnalliselle teemalle asetettujen tavoitteiden saavuttamisesta tarkastelujaksolla ja kumulatiivisesti toiminnan käynnistymisestä (max. 2000 merkkiä).

Vuosien 2023–2024 tavoitteet on saavutettu suunnitelmien mukaisesti. Yhteiskunnallisten yritysten osaamiskeskuksen toiminta jatkui ESR+ -rahoituksen myötä suunnitellusti ja hankkeen/osaamiskeskuksen asema on vakiintunut keskeiseksi suomalaisen yhteisötalouden kentällä. Hanke on pystynyt tukemaan yhteiskunnallisten yritysten strategian toimeenpanoa ja toiminnan vaikuttavuutta.

Hankkeelle asetettuja tavoitteita ovat muun muassa verkostoituminen, ratkaistavien kysymysten tunnistaminen, hankkeistaminen, pilotointi, tulosten näkyväksi tekeminen ja levittäminen, toiminnan laajentaminen (skaalaaminen) ja uuden yhteiskunnallisen yrittäjyyden syntyminen sekä toimintaedellytysten ja vaikuttavuuden vahvistuminen. Koordinaatiohankkeessa ja sen eri työpaketeissa on päästy käsiksi kaikkiin näihin tehtäviin, ja erityisen vahva rooli niiden edistämässä tulee olemaan juuri käynnistyneellä yhteiskunnallisten yritysten strategian päivittämistyöllä, joka vastaa jatkossa Euroopan komission antamaa suositusta yhteisötaloutta tukevista konkreettisista toimenpiteistä.

4) Kuvaus tulevana vuonna toteutettavasta toiminnasta ja suunnitteluista painotuksista (esim. hakuihin liittyen) (max. 2000 merkkiä)

Keskeisenä tehtävänä vuosina 2024–2025 on yhteiskunnallisten yritysten strategiapäivitykseen liittyvä työ. Samaan aikaan tehostetaan Gateway- ja EU Helpdesk for social services -verkkopalvelujen näkyväksi ja saavutettavaksi tekemistä tutustumalla eurooppalaisiin kansallisiin toteutuksiin ja selkeyttämällä rahoitusmahdollisuuksien esittelyä. ESEM-kyselyn kansalliset tulokset julkaistaan ja niistä viestitään.

Yhteiskunnallisten yritysten osaamiskeskuksen datasivusto päivitetään vuodenvaihteessa, kun tarvittavat tiedot ovat saatavissa Tilastokeskukselta 12/2024. Rakennerahastohankkeiden kartoitusta jatketaan ja uusista hankkeista kerätään tietoja koordinaatiorahastohankkeen toiminnan kehittämiseksi edelleen. Hanke julkaisee vaikuttavuuden arviointia käsittelevän videosarjan vuoden 2025 alussa.

Yritysneuvojen asiantuntijaverkosto rakennetaan neuvonnan, ohjauksen ja koulutuksen vahvistamiseksi. Koulutusta toteutetaan edelleen myös webinaarien, työpajojen ja muiden tilaisuuksien muodoissa. Rahoittajaviranomaisten päätöksenteon tukemiseksi laaditaan yhteiskunnallista yritystoimintaa koskeva arviointikehikko.

Aluetyössä jatketaan yhteistyötä paikallisten toimijoiden sekä rahoittajien ja viranomaisten kanssa. Tavoitteena on vahvistaa entisestään yhteiskunnallisen yritystoiminnan huomioimista rahoituspäätöksissä. Samaan aikaan jatketaan alueellista ekosysteemyötä kartoitusten ja kuvausten muodossa. Kotimaisten ja kansainvälisten mallien levittämistä jatketaan levittämissuunnitelman mukaisesti. Työpajoja ja muita tilaisuuksia järjestetään eri puolilla Suomea, ja niissä tuodaan entistä vahvemmin esille kiertotalouden ja uudelleenikäytön tarjoamia ratkaisuja.

Koordinaatiorahastohankkeen asemaa uusien Rakennerahastohankkeiden synnyttämisessä ja tukemisessa edistetään aktiivisesti. Tiedonkeruuta vahvistetaan tulevana vuonna, kun aineistojen kerääminen uusista Rakennerahastohankkeista varsinaisesti käynnistyy. Samoin tehdään kartoitus yhteiskunnallisten yritysten hankkeiden tuloksista. Tulosten arvioinnissa voidaan hyödyntää kansallista tutkijaverkostoa.

5) Kuvaus teeman yhteyksistä alueelliseen toimintaan, esim. toteutuneet toimenpiteet ja yhteistyö (max. 2000 merkkiä)

Alueellisen toiminnan merkitys hankkeelle on keskeinen. Eri puolilla Suomea toteutetaan jatkuvana toimintana työpajoja, koulutuksia ja infotilaisuuksia, joissa teeman aiheita käsitellään eri näkökulmista. Aluetyön koordinaattorit tuottavat tietoa alueilta ja organisoivat tilaisuuksia, joissa perehdytään esimerkiksi hankkeistamiseen, rahoitusratkaisuihin, yhteiskunnallinen yrittäjyyteen, työllistymiseen ja yhteiskunnallisiin innovaatioihin. Käytännössä suurin osa hankkeessa tehtävästä työstä ja tuloksista sivuaakin eri tavoin alueilla tehtävää työtä. Tavoitteiden mukaisesti aluetyö synnyttää uusia hankkeita ja verkostoja.

Yhteistyö ELY-keskusten kanssa on aktiivista, ja rahoittajien kanssa on sovittu alueellisista toimintatavoista ja -periaatteista. Yhteistyö on saanut hyvää palautetta rahoitusasiantuntijoilta, ja koordinaatiorahastohankkeen teemat ovat tulleet huomioiduiksi hakuilmoituksissa. Alueiden toimijat saavat koordinaatiorahastohankkeelta tukea ideavaiheeseen sekä käynnistyvälle hankkeelle. Aluekoordinaattorit toimivat asiantuntijoina omilla alueillaan ja voivat tarjota tukea myös esimerkiksi ohjausryhmien jäseninä. Hankkeen teemojen mukaisesti alueen toimijoille on tuotettu tietoa myös osaamisen kehittämisestä ja opinnollistamisesta. Näin myös organisaatioiden oma osaaminen on kehittynyt aluetyön kautta.

6) Linkkejä valtakunnallisesta teemasta kertoville verkkosivuille

PL 32
00230 Valtioneuvosto
Käyntiosoite: Aleksanterinkatu 4
Puh. 0295 16001
kirjaamo.tem@gov.fi | [www.verkkosivu.fi] | [sähköposti@osoite.fi]

www.vyo.fi

7) Valtakunnallisesta teemasta rahoitettujen hankkeiden lista

- S30165 Yhteiskunnallisten yritysten liiketoimintaedellytysten parantaminen: Silta-Valmennusyhdistys ry
- S30166 Yhteiskunnallisten yritysten liiketoimintaedellytysten parantaminen: Vates-säätiö sr
- S30167 Yhteiskunnallisten yritysten liiketoimintaedellytysten parantaminen: Osuuskuntien Keskusjärjestö Pellervo ry
- S30168 Yhteiskunnallisten yritysten liiketoimintaedellytysten parantaminen: Diakonia-ammattikorkeakoulu Oy
- S30169 Yhteiskunnallisten yritysten liiketoimintaedellytysten parantaminen: Valo-Valmennusyhdistys ry
- S30170 Yhteiskunnallisten yritysten liiketoimintaedellytysten parantaminen: Pääkaupunkiseudun Kierrätyskeskus Oy
- S30171 Yhteiskunnallisten yritysten liiketoimintaedellytysten parantaminen: Live-säätiö sr
- S30172 Yhteiskunnallisten yritysten liiketoimintaedellytysten parantaminen: Terveiden ja hyvinvoinnin laitos
- S30173 Yhteiskunnallisten yritysten liiketoimintaedellytysten parantaminen: Kuntoutussäätiö sr
- S30174 Yhteiskunnallisten yritysten liiketoimintaedellytysten parantaminen: Lappeenrannan-Lahden teknillinen yliopisto LUT
- S30175 Yhteiskunnallisten yritysten liiketoimintaedellytysten parantaminen: Yhteiskunnallisten yritysten liitto Arvo ry, Allians för Societala Företag rf

Valtakunnallinen teema	Työelämän kehittäminen
Yhteyshenkilöt (koordinaatio tms. hankkeen yhteyshenkilö ja rahoittajan vastuuhenkilö)	Rahoittajan yhteyshenkilöt, Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus: Anne-Maaria Kurvinen, p. 0295 038 228, anne-maaria.kurvinen@ely-keskus.fi Marika Lindroth, p. 0295 037 082, marika.lindroth@ely-keskus.fi Parempi Työelämä! -koordinaatiohanke, Lapin ELY-keskus: 31.3.2025 saakka Tiina Lintunen, p. 050 572 5138, tiina.lintunen@ely-keskus.fi 1.4.2025 lähtien Henna Kymäläinen, p. 050 524 0953, henna.kymalainen@ely-keskus.fi
Vastuullinen hallinnonala ja ministeriön vastuuhenkilön yhteystiedot	Sosiaali- ja terveysministeriö: Päivi Hämäläinen, p. 0295 163 590, paivi.j.hamalainen@gov.fi Työ- ja elinkeinoministeriö: Johanna Slaney, p. 0295 047 017, johanna.slaney@gov.fi
Teeman toteutusaika	2021-2027
Teeman (EU+ valtio): a) julkinen rahoituskehys b) varaukset c) sidotut valtuudet d) maksetut kustannukset	a) 27,7 milj.€ b) 7,7 milj.€ c) 3,6 milj.€ d) 0,7 milj.€

1) Tiivis kuvaus valtakunnallisen teeman sisällöstä ja teemassa rahoitettujen hankkeiden lukumäärä (max. 2000 merkkiä).

Työelämän kehittämisen teemassa tavoitellaan tuloksellista työelämää. Hankkeiden tuloksena organisaatioiden työhyvinvointia ja tuottavuutta on parannettu ja organisaatioiden valmiuksia muutoksiin on lisätty. Hankkeissa edistetään ja kehitetään toimintatapoja, digitaalisia ratkaisuja sekä tuotanto- ja palveluprosesseja. Tavoitteena on myös edistää mikro- ja pk-yritysten ja muiden organisaatioiden oppimismyönteisyyttä ja osaamista sekä niiden henkilöstön uudelleen kouluttautumista. Hankkeiden kohderyhmänä on yritykset ja organisaatiot sekä niissä työskentelevät työntekijät ja johtajat yksityisellä, julkisella sekä kolmannella sektorilla.

Työelämän kehittäminen-teemassa toimii Parempi työelämä! -koordinaatiohanke ja valtakunnallista kehittämistoimintaa toteuttavia hankkeita. Teemassa on järjestetty kolme hakukierrosta:

koordinoivan hankkeen haku ja kaksi kehittämishankehakua. Hakukierroksilta on edennyt rahoitettavaksi yhteensä 44 hanketta (11 hankekokonaisuutta), joista kaksi hankekokonaisuutta on saanut rahoituspäätöksen 31.10. jälkeen.

2) Kuvaus valtakunnallisen teeman konkreettisesta toiminnasta 31.10.2024 mennessä (max. 4000 merkkiä).

Ensimmäisestä kehittämishankkeiden hankehausta valitut viisi hanketta aloittivat toimintansa vuoden 2024 alkupuolella. Haun teemana oli ”Digitaaliset ja älykkäät teknologiset ratkaisut organisaation uudistumisen tukena”. Hankkeiden tavoitteena on tukea mikro- ja pk-yrityksiä liiketoiminnan, tuottavuuden ja työhyvinvoinnin kehittämisessä digitaalisten ja älykkäiden teknologisten ratkaisujen kautta. Hankkeissa lisätään yritysten ja organisaatioiden avoimuutta uudistumiselle, digitaalisten työkalujen hyödyntämiselle ja niiden vaatimien työtapojen muuttamiselle kestäväällä tavalla. Hankkeiden keskiössä on yritysten mahdollisuus uudistumiseen digitaalisten ja älykkäiden teknologisten ratkaisujen tukemana, työntekijöiden hyvinvointi huomioiden.

Digikyvykkyydellä tuottavuutta ja hyvinvointia (DigiKyvykäs) -hankkeessa etsitään keinoja, miten pk-yritykset voisivat paremmin huomioida ihmisten ominaisuuksia ja kyvykkyyskäyttöä hyödynnettäessä uusi teknologioita, samalla huomioiden niiden turvallinen ja sujuva käyttö. Hanke kohdistuu teollisuuden, tuotannon ja logistiikan sektoreille. Alkuvaiheen toimenpiteinä on mm. laadittu digikyvykkyuden tilannekuvaa kartoittavan kyselytyökalu ja käynnistetty yritysten rekrytointi hankkeeseen.

Digio – Myynnin ja asiakkuuksien johtamisen digitaaliset mahdollisuudet -hankkeen keskeisenä tavoitteena on edistää organisaatioiden digitalisaatiota, tuottavuutta ja henkilöstön hyvinvointia käytännön tasolla. Tavoitteena on tarjota konkreettisia ratkaisuja ja työkaluja, jotka auttavat organisaatioita hyödyntämään digitaalisia teknologioita ja innovaatioita tehokkaasti. Hanke on tarjonnut mikrokoulutuksia ja työpajoja pk-yrityksille ja järjestöille digitalisaation hyödyntämiseen.

DigiPaikka - Digitaaliset työkalut etä- ja paikkariippumattoman työn koordinaatiossa -hankkeessa on tarjottu mikro- ja pk-yrityksille valmennusta ja työpajoja etä- ja paikkariippumattoman työn muutoksessa tarvittavan johtamis- ja digiosaamisen lisäämiseksi. Hanke tukee vuorovaikutuksen kehittämistä organisaatioissa myöhemmin mm. digityökalukokeilujen avulla.

Digiyritysneuvonta-hanke kehittää sekä pk-yritysten digikyvykkyyttä että yritysneuvojen valmiuksia neuvoa yrityksiä niiden digikehitysmatkalla. Hankkeessa tuotetaan valtakunnallinen neuvontamalli, jonka myötä yritysten mahdollisuudet saada omien tarpeidensa mukaista digineuvontaa paranevat valtakunnallisesti merkittävästi. Hankkeessa on alkuvaiheessa mm. kehitetty digineuvojen yhteistyönä Digineuvojan työkalupakkia, johon on kerätty parhaita yritysten digitalisaatiota ja teknologioiden hyödyntämistä tukevia työkaluja ja menetelmiä. Työkalupakkia pilotoidaan hankkeen aikana yritysneuvojaverkoston ja 150 yrityksen kanssa.

Digikyvykkyyttä, työhyvinvointia ja tuottavuutta sisälogistiikan pientyöpaikoille, LogDigiS -hanke edistää sisälogistiikka-alan yritysten digikyvykkyyttä, digiosaamista ja työhyvinvointia sekä digitaalisten ratkaisujen käyttöönottoa. Hankeyritysten lähtötilanteen kartoittamiseksi hankkeessa

on alkuvaiheessa toteutettu laaja digikyvykkyyttä ja kokonaisvaltaista työhyvinvoinnin tilaa kartoittava kysely.

Toisesta hankehausta valitut viisi hanketta ovat aloittaneet tai aloittamassa toimintansa loppuvuodesta 2024. Haun teemana oli ”Tuottavuuden ja työhyvinvoinnin kehittäminen yksityisen palvelusektorin työpaikoilla”. Hankkeiden tavoitteena on kasvattaa sekä tuottavuutta että työhyvinvointia yksityisen palvelusektorin mikro- ja pk-yrityksissä osallistavan organisaatiokulttuurin keinoin. Johto ja työntekijät kehittävät yhdessä toimintatapoja, työprosesseja (ml. uusien teknologioiden käyttöönotto) ja työn muotoilua sekä henkilöstön osaamista. Hankkeissa kehitetään mm. ravintola- ja logistiikka-alan yritysten työhyvinvointia ja tuottavuutta.

Parempi työelämä! -koordinaatiohanke on toteuttanut hankkeille säännöllisiä verkostotapaamisia ja tehnyt hankkeiden kanssa yhteistyötä mm. viestinnässä ja vaikutusten arvioinnissa. Hankkeissa on otettu käyttöön QWL-sovellus, jonka avulla mitataan kohdeorganisaatioiden henkilöstön työhyvinvoinnin tasoa ja sen yhteyttä tuottavuuteen.

Koordinaatiohanke on myös tarjonnut hankkeille tukea ja koulutusta mm. viestintään liittyen sekä viestinyt aktiivisesti aihepiiristä verkkosivuillaan ja sosiaalisessa mediassa. Hanke on järjestänyt rahoitushakuinfon ja -klinikan yhteistyössä rahoittajan kanssa sekä tapahtumia muiden toimijoiden, kuten TYÖ2030-ohjelman kanssa.

3) Arvio valtakunnalliselle teemalle asetettujen tavoitteiden saavuttamisesta tarkastelujaksolla ja kumulatiivisesti toiminnan käynnistymisestä (max. 2000 merkkiä).

Tarkastelujaksolla käynnistyneisiin hankkeisiin tavoitellaan yhteensä 1022 osallistuvaa yritystä (lisäksi yhdistyksiä) ja 2148 osallistuvaa henkilöä. Hankkeiden konkreettinen kehittämistoiminta on alkuvaiheessa ja tarkastelujaksolla hankkeiden toiminta on pääasiassa painottunut kohderyhmän rekrytointiin ja alkukartoituksiin.

Kehittämistoimenpiteiden vaikuttavuutta työhyvinvoinnin ja tuottavuuden paranemiseen osallistuvissa yrityksissä ja organisaatioissa mitataan teeman yhteisellä arviointityökalulla. Arviointityökaluksi on valittu QWL-menetelmä. Toistamalla mittauksia hankkeiden eri vaiheissa saadaan vertailukelpoista tietoa siitä, millaista vaikuttavuutta hankkeiden toimenpiteillä on kohdeorganisaatioiden henkilöstön työhyvinvointiin ja pystytään arvioimaan vaikuttavuutta myös laajemmin koko Työelämän kehittäminen -teemassa. Keväällä 2025 koordinaatiohanke aloittaa myös laadullisen arvioinnin kehittämistyön. Menetelmien on tarkoitus täydentää toisiaan ja tuottaa mahdollisimman kattavaa tietoa koko teeman hankkeiden vaikuttavuudesta kohderyhmissään.

Hankkeiden kehittämistoiminta on vasta käynnistynyt ja vaikuttavuusarvioinnista saadaan tietoa myöhemmin.

4) Kuvaus tulevana vuonna toteutettavasta toiminnasta ja suunnitteluista painotuksista (esim. hakuihin liittyen) (max. 2000 merkkiä)

Teeman kolmas kehittämishankkeiden haku on käynnistynyt ja päättyy 10.2.2025. Hakuun on varattu käytettäväksi n. 10 €. Rahoitettavaksi etsitään hankkeita, joissa kehitetään monimuotoiseen työelämään sopivia ratkaisuja inhimillisesti kestävän työelämän luomiseksi. Inhimillisesti kestävän työelämän kehittämistyössä pyritään työelämän laadun ja tuottavuuden kehittämiseen työyhteisön ja yksilöiden työhyvinvointi vahvasti huomioiden.

Hankkeita haetaan kolmeen alateemaan:

1. Generatiivisen tekoälyn hyödyntäminen työpaikoilla
2. Julkinen ja kolmas sektori toimintatapojen muutoksessa
3. Kohtaaminen ja toisilta oppiminen työyhteisöjen työhyvinvoinnin ja tuottavuuden sekä organisaation ketteryiden lähtökohtana

Seuraava haku avataan tämänhetkisen arvion mukaan vuoden 2025 lopulla. Haun teema suunnitellaan yhdessä vastuuministeriöiden ja johtoryhmän kanssa. Suunnittelussa hyödynnetään koordinoivan hankkeen keräämää tietoa ajankohtaisista kehittämistarpeista mm. hankkeen ohjaus- ja asiantuntijaryhmiltä.

5) Kuvaus teeman yhteyksistä alueelliseen toimintaan, esim. toteutuneet toimenpiteet ja yhteistyö (max. 2000 merkkiä)

Koordinaatiohanke on toteuttanut alueellisten työelämän kehittämisen hankkeiden kohtaamisia "Tullaan tutuiksi" – verkostotapaamisilla. Tavoitteena on yhdistää saman teeman ympärillä olevia kehittäjiä yhteen ja luoda mahdollisuus vertaisoppimiselle. Hankkeiden työskentelyn tueksi on olemassa laaja työelämän kehittämisen verkosto, joka kokoontuu kerran kuukaudessa Teams -tapaamisissa. Koordinaatiohanke hankkii ajankohtaista tietoa myös hankkeiden ja asiantuntijatyöryhmien kautta ja vie sitä eteenpäin rahoittajan ja ohjaavien tahojen (sosiaali- ja terveysministeriö ja työ- ja elinkeinoministeriö) kautta.

Koordinaatiohanke on kartoittanut ELY-keskusten alueiden työelämän kehittämisen verkostoja, ja kartoituksen pohjalta työ- ja elinkeinoministeriön ylläpitämä TYKE-verkosto on saanut tietoa teeman kehittämiseen liittyen. Koordinaatiohanke on myös tavannut ELY-keskusten työelämän kehittäjiä, ja välittänyt tietoa alkaneista valtakunnallisista ja alueellisista hankkeista. Yhteistyötä tullaan tiivistämään edelleen vuonna 2025. Lisäksi hanke tekee tiivistä yhteistyötä TYÖ2030-ohjelman kanssa.

Koordinaatiohanke oli mukana järjestämässä Pohjoisen yhteiset voimat - alueellista tapahtumaa, joka kokosi Lapin, Kainuun ja Pohjois-Pohjanmaan työllisyyteen ja elinvoimaan liittyvät toimijat Kemiin lokakuussa 2024. Keväällä 2025 hanke kokoaa jälleen hanketoimijoita yhteen, alustavan suunnitelman mukaan toukokuussa Jyväskylässä. Yksi toimenpiteistä on ollut myös nuorten kuulemisen työpajat ja niistä luotu raportti nuorten ajatuksista työelämään liittyen, jota puretaan Työelämäfoorumissa 20.11.2024 tavoitteena löytää ratkaisuja työelämästrategiaan liittyen.

6) Linkkejä valtakunnallisesta teemasta kertoville verkkosivuille

[Teemakuvaus Rakennerahastot.fi -sivustolla](#)
[Parempi työelämä - koordinaatiohanke](#)

Rahoitettuja kehittämishankkeita:

- [Digio-Myyntin ja asiakkuuksien johtamisen digitaaliset mahdollisuudet -hanke](#)
- [Digikyvykkyyttä, työhyvinvointia ja tuottavuutta sisälogistiikan pientyöpaikoille, LogDigiS - hanke](#)
- [Digiyritysneuvonta – Digitalisaatio-, data- ja tekoälyneuvonnalla nykyisen ja tulevan pk- kentän digikyvykkyys kuntoon -hanke](#)
- [DigiPaikka - Digitaaliset työkalut etä- ja paikkariippumattoman työn koordinaatiossa -hanke](#)
- [Digikyvykkyydellä tuottavuutta ja hyvinvointia \(DigiKyvykäs\) -hanke](#)

Valtakunnallisesta teemasta rahoitettujen hankkeiden lista

Koordinaatiohanke **Parempi työelämä!** Toteuttaja Lapin ELY-keskus. Kustannusarvio 899 874 €.

Digiyritysneuvonta - Digitalisaatio-, data- ja tekoälyneuvonnalla nykyisen ja tulevan pk-kentän digikyvykkyys kuntoon. Toteuttajat: TIEKE Tietoyhteiskunnan kehittämiskeskus ry, Oulun Seudun Uusyrityskeskus ry, Lappeenrannan kaupunki, Business Turku Oy Ab, Prizztech Oy. Kustannusarvio 1 260 121 €.

Digitaaliset työkalut etä- ja paikkariippumattoman työn koordinaatiossa (DigiPaikka). Toteuttajat: Jyväskylän yliopisto, Centria-ammattikorkeakoulu Oy, Vaasan Yliopisto. Kustannusarvio 600 483 €.

Digikyvykkyydellä tuottavuutta ja hyvinvointia (DigiKyvykäs). Toteuttajat: Oulun yliopisto, Tampereen korkeakoulusäätiö, Turun yliopisto, Business Tampere Oy, Turun ammattikorkeakoulu Oy, Yrityssalo Oy, Vantaan kaupunki, Prizztech Oy. Kustannusarvio 1 432 723 €.

Digikyvykkyyttä, työhyvinvointia ja tuottavuutta sisälogistiikan pientyöpaikoille, LogDigiS

Toteuttajat: Lab-ammattikorkeakoulu Oy, TIEKE Tietoyhteiskunnan kehittämiskeskus ry. Kustannusarvio 450 144 €.

Digio-Myyntin ja asiakkuuksien johtamisen digitaaliset mahdollisuudet. Toteuttaja: Turun ammattikorkeakoulu Oy. Kustannusarvio 469 258 €.

Ammattikeittiöt ja catering – KetCat: Toteuttajat: Turun ammattikorkeakoulu Oy, Haaga-Helia Ammattikorkeakoulu Oy, Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu Oy. Kustannusarvio 990 025 €.

TyhyTeko - Työhyvinvointia ja tuottavuutta marata-alan ammattilaisille tekoälyn ja robotiikan avulla. Toteuttajat: Jyväskylän Ammattikorkeakoulu Oy, Kaakkois-Suomen Ammattikorkeakoulu Oy, Lapin ammattikorkeakoulu Oy, Savonia-ammattikorkeakoulu oy, Seinäjoen Ammattikorkeakoulu Oy, Tampereen ammattikorkeakoulu Oy. Kustannusarvio 1 486 003 €.

Well-being AI: Tekoälyajan työhyvinvointi ja tuottavuus palvelualan yrityksissä. Toteuttajat: Lapin Yliopisto, Turun yliopisto, Vaasan Yliopisto, Oulun Ammattikorkeakoulu Oy, Turun ammattikorkeakoulu Oy, Jyväskylän Ammattikorkeakoulu Oy. Kustannusarvio 1 397 817

Marraskuussa 2024 rahoituspäätökset tehty:

Osallisuus ja toimijuus työhyvinvoinnin ja tuottavuuden tekijöinä (OSATTU). Toteuttajat: Laurea- ammattikorkeakoulu Oy, Lab-ammattikorkeakoulu Oy, Kaakkois-Suomen Ammattikorkeakoulu Oy, LIMOWA ry. Kustannusarvio 710 166 €.

Menestysresepti - Työn sujuvoittaminen, tuottavuus ja työhyvinvointi ravintola-alalla. Toteuttajat: Tampereen ammattikorkeakoulu Oy, Lab-ammattikorkeakoulu Oy, Seinäjoen Ammattikorkeakoulu Oy, Haaga-Helia ammattikorkeakoulu Oy, Satakunnan ammattikorkeakoulu Oy. Kustannusarvio 816 801 €.

Valtakunnallinen teema	Jatkuva oppiminen
Yhteyshenkilöt (koordinaatio tms. hankkeen yhteyshenkilö ja rahoittajan vastuuhenkilö)	Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus: Henri Helander, (henri.helander(at)ely-keskus.fi, 0295 038 221) Marika Lindroth (marika.lindroth(at)ely-keskus.fi, 0295 037 082) Päivi Jaakola (paivi.jaakola(at)ely-keskus.fi, 0295 038 225) Koordinoiva hanke JOPPI - Jatkuvan oppimisen Suomi, Opetushallitus: Marjo Äikäs, (marjo.aikas(at)oph.fi, 0295 331 651)
Vastuullinen hallinnonala ja ministeriön vastuuhenkilön yhteystiedot	Päivi Bosquet (paivi.bosquet(at)gov.fi, 0295 330 375) Erno Hyvönen (erno.hyvonen(at)gov.fi, 0295 330 187)
Teeman toteutusaika	2021–2027
Teeman (EU+ valtio): a) julkinen rahoituskehys b) varaukset c) sidotut valtuudet d) maksetut kustannukset	a) 38,8 milj. € b) 6,1 milj. € c) 2,1 milj. € d) 0,3 milj. €

1) Tiivis kuvaus valtakunnallisen teeman sisällöstä ja teemassa rahoitettujen hankkeiden lukumäärä (max. 2000 merkkiä).

Jatkuvan oppimisen valtakunnallisessa teemassa vahvistetaan toimijoiden kyvykkyyttä toimia jatkuvan oppimisen tavoitteiden mukaisesti ja kehitetään uusia toimintamalleja toiminnan tueksi. Pohjana on jatkuvan oppimisen uudistuksen parlamentaariset linjaukset ja kansallinen korkeakoulujen jatkuvan oppimisen strategia. Pääpaino on koulutustoimijoiden rakenteiden ja toimintamallien kehittämisessä. Samalla edistetään toimijoiden verkostoitumista ja vahvistetaan yhteistyötä.

Teeman tarkoituksena on tavoittaa valtakunnallisen toiminnan kautta keskeiset jatkuvaa oppimista mahdollistavat toimijat ja luoda näille organisaatioille tarvelähtöisiä uusia jatkuvan oppimisen toimintamalleja. Pääasialliseen kohderyhmään kuuluvat jatkuvaa oppimista edistävät tahot ja niiden henkilökunta.

Teemassa on rahoitettu kahdeksan ryhmähanketta (jäljempänä "hanke"), joihin sisältyy 33 yksittäistä hanketta, ensimmäisestä hankehausta 2023. Lisäksi toiminnassa on teeman koordinoiva hanke JOPPI – Jatkuvan oppimisen Suomi.

2) Kuvaus valtakunnallisen teeman konkreettisesta toiminnasta 31.10.2024 mennessä (max. 4000 merkkiä).

Jatkuvan oppimisen teeman ensimmäiset kehittämishankkeet ovat käynnistyneet alkuvuodesta 2024. Hankelista on raportin liitteenä.

Kolmessa hankkeessa luodaan, kehitetään tai laajennetaan alakohtaisia verkostoja eri koulutusasteilta ja -muodoista, työelämästä ja muista sidosryhmistä jatkuvan oppimisen koulutustarjontaan liittyvän strategisen yhteistyön kehittämiseksi, jotta koulutustarjonta vastaisi yhä paremmin toimialan ja työikäisten tarpeisiin ja koulutustoimijoiden roolit olisivat selkeät ja toisiaan täydentävät. Näitä hankkeita on käynnistynyt valmistavan teollisuuden tarpeisiin (tekstiili- ja muotiteollisuus, biotuoteteollisuus ja konepajateollisuus), urheiluvalmennuksen alalle sekä vesialalle.

Hankkeissa myös kehitetään jatkuvan oppimisen koulutuskysyntään vastaamiseksi ja tarjonnan laajentamiseksi tarvittavaa osaamista korkeakouluissa ja oppilaitoksissa. Tällaisia ovat YAMK-koulutuksen uudistaminen osana jatkuvaa oppimista sekä valmiuksien kehittäminen ruotsinkielisellä koulutuskentällä.

Toimintamalleja koulutuksessa erityisen tervetulleiden ryhmien tavoittamiseksi ja tukemiseksi kehitetään kahdessa käynnistyneessä hankkeessa. Hankkeissa kehitetään ammatillisten oppilaitosten erityisen tuen ja moniammatillisen yhteistyön prosesseja ja henkilöstön osaamista sekä vahvistetaan ja laajennetaan koulutuksen järjestäjien ja Ohjaamoiden välistä yhteistyötä.

Lisäksi on rahoitettu hanke, jossa kehitetään ja pilotoidaan maahanmuuttajien valmentavaa koulutusta ja ohjausta yliopistokoulutuksessa.

Teeman toinen hankehaku järjestettiin kevätkesällä 2024 pääasiassa samoilla hakuteemoilla kuin ensimmäisellä hakukierroksella, mutta erityisesti painotettiin sellaisen kyvykkyyden vahvistamista, jota tarvitaan 2024 valmistuneen viitekehyksen mukaisten pienten osaamiskokonaisuuksien tuottamiseksi työelämän tarpeisiin. Uutena hakuteemana oli myös aikuisten perustaitojen osaamismerkkien pilotointi. Toisen hakukierroksen hankehakemukset ovat käsiteltävänä raportointihetkellä.

Jatkuvan oppimisen teeman koordinoiva hanke JOPPI – Jatkuvan oppimisen Suomi on käynnistynyt vuonna 2023. Koordinoivan hankkeen toteuttaa Opetushallitus.

JOPPI on ryhtynyt kokoamaan teeman kehittämishankkeita yhteen ja toteuttanut fasilitoituja tapaamisia teeman hankkeiden keskinäisen yhteistyön tukemiseksi ja edesauttamaan vaikuttavien kokonaisuuksien syntymistä. Työpajamaista työskentelyä hanketoteuttajat ovat pitäneet onnistuneena. Syksyllä 2024 on julkaistu ensimmäinen [selvitys](#), jossa mm. esitellään teeman valtakunnallisten hankkeiden kehittämistyön yhteiset tekijät ja haasteet.

Hankkeiden pää- ja osahankkeet mukaan lukien JOPPI-hankkeen verkostoissa on 33 valtakunnallisella ja reilu sata alueellisella ESR-rahoituksella rahoitettua jatkuvan oppimisen hanketta.

Teeman koordinaatiossa tehdään jatkuvaa selvitystyötä, jossa saadaan tietoa siitä, millaisia jatkuvaa oppimista edistäviä hankkeita toteutetaan alueellisella ESR-rahoituksella ja esimerkiksi mihin toimi- ja koulutusaloihin hankkeet liittyvät. [Ensimmäinen selvitys aluehankkeista](#) on julkaistu ja esitelty eri foorumeilla, muun muassa ELY-keskuksille järjestetyssä tapaamisessa.

JOPPI on myös verkostoitunut eri toimijoiden kanssa, liittynyt alueellisiin jatkuvan oppimisen ekosysteemeihin muun muassa osallistumalla erilaisten verkostojen tapaamisiin. Näistä

verkostoista haetaan synergisiä tartuntapintoja teeman toiminnalle ja samalla monipuolista kokonaiskuvaa jatkuvan oppimisen kehittämisestä. Lisäksi valtakunnallisten teemojen koordinaatiot ovat verkostoituneet keskenään ja järjestäneet yhteisiä tilaisuuksia.

Teeman työtä on tuettu aktiivisella viestinnällä, muun muassa verkostokirjeillä, sosiaalisessa mediassa ja hankkeen verkkosivuilla. Teemassa on järjestetty lukuisia tapahtumia, kuten hakuinfoja, kaksi kick-off-tilaisuutta ja Ratkaisuja jatkuvaan oppimiseen -seminaari, joissa on ollut satoja osallistujia.

3) Arvio valtakunnalliselle teemalle asetettujen tavoitteiden saavuttamisesta tarkastelujaksolla ja kumulatiivisesti toiminnan käynnistymisestä (max. 2000 merkkiä).

Teeman toimeenpano jatkuvan oppimisen toimintamallien syntyänsä koulutuksen toimijoille on alkaneiden hankkeiden myötä käynnistynyt suunnitellusti. Ensimmäiset hankkeet on valittu jatkuvan oppimisen teeman teemakuvauksessa kuvattuihin kehittämistarpeisiin vastaten. Hankkeiden tuloksia suhteessa teemalle asetettuihin tavoitteisiin arvioidaan kehittämistyön edettyä pidemmälle.

4) Kuvaus tulevana vuonna toteutettavasta toiminnasta ja suunnitteluista painotuksista (esim. hakuihin liittyen) (max. 2000 merkkiä)

Alkuvuodesta 2025 käynnistyy noin 15 uutta, toisesta hankehausta valittua kehittämishanketta. Kolmas hankehaku käynnistyy viimeistään vuoden 2025 alussa. Se kohdistuu sote-alan jatkuvaan oppimiseen ja alan kansainvälisten osaajien kiinnittymiseen koulutukseen ja työmarkkinoille. Tulevana vuonna haetaan uusia hankkeita muihin ajankohtaisiin kehittämiskohteisiin, joissa on vielä aukkopaiikkoja teeman toimeenpanossa. Vuonna 2025 hankkeiden määrä ja rahoituksen sidonnat tulevat moninkertaistumaan vuoden 2024 tilanteeseen verrattuna.

Koordinaatiorahankkeissa toiminta jatkuu erilaisissa teematapaamisissa ja hanketoimijoita osallistaen. JOPPI kanavoi asiantuntijatukea uusien hankkeiden kehittämistyöhön. Yhdessä alueellisesti rahoitettujen kehittämishankkeiden kanssa muodostuu hankeryppäitä, joiden verkostoitumista tuetaan. Projektipäälliköille järjestetään kick-off-tilaisuuksia sekä toteutetaan tarvittavia kyselyjä. Selvitystyön kautta syvennetään tilannekuvaa, ja aineiston keräämiseksi järjestetään kaksi JOPPI-pajaa eri teemoista. Aluehankkeisiin liittyvä jo koottu aineisto analysoidaan ja käsitellään sekä julkaistaan selvitys.

Hankkeiden etenemisen ja tulosten jakamista sekä teeman näkyvyyttä tuetaan verkostokirjein, aktiivisella viestinnällä verkkosivuilla sekä sosiaalisessa mediassa muun muassa LinkedIn-ryhmän kautta. Ratkaisuja jatkuvaan oppimiseen 2025 -seminaari järjestetään syksyllä 2025. Myös hankkeiden omaa viestintää tuetaan. Hankkeiden luomien toimintamallien kirjaamista, levittämistä ja käyttöönottoa tukemaan kehitetään Reseptikirja-konsepti. Tammikuussa 2025 JOPPI pyrkii tavoittamaan laajan yleisön esiintymisellään Educa-messuilla.

Vuoden 2025 kuluessa JOPPI käynnistää valmistelut kansainvälisestä vertailusta ja siihen liittyvästä tietotuotannosta. Selvitys sisältää ensisijaisesti pieniin osaamiskokonaisuuksiin liittyvää vertailutietoa, verrokkimaina Pohjoismaat.

5) Kuvaus teeman yhteyksistä alueelliseen toimintaan, esim. toteutuneet toimenpiteet ja yhteistyö (max. 2000 merkkiä)

JOPPI kokoaa yhteen jatkuvan oppimisen parissa toimivat paitsi valtakunnallisesta myös alueellisesta rahoituksesta rahoitetut hankkeet, etsii hankkeiden välisiä synergioita ja mahdollistaa synergisten hankeketjujen ja -ryppäiden yhdistymisiä.

Tilannekuvan kokoaminen siitä, millaisia jatkuvaa oppimista edistäviä hankkeita toteutetaan alueellisella ESR-rahoituksella, on jatkuvaa ja suunnitelmallista. Verkostossa mukana olevat reilu sata alueellista hanketta jakautuvat suuralueittain tarkasteltuna siten, että Länsi-Suomeen sijoittuu niistä noin puolet, Pohjois-Suomeen noin neljäsosa, Itä-Suomeen noin 13 % ja Etelä-Suomeen noin 10 %.

JOPPI-koordinaatio on liittynyt jatkuvan oppimisen alueellisiin ekosysteemeihin. JOPPI on mukana esimerkiksi Varsinais-Suomen jatkuvan oppimisen verkostossa sekä asiantuntijavieraana Vantaan "Valuemallin" rakentumisen seurannassa.

6) Linkkejä valtakunnallisesta teemasta kertoville verkkosivuille

- [Jatkuvan oppimisen teemakuvaus Rakennerahastot.fi -sivulla](#)
- [JOPPI-koordinaatiohankkeen verkkosivut](#)
- [Rahoitetut hankkeet EURA 2021 -hanketietopalvelussa \(valitse valtakunnallinen teema: Jatkuva oppiminen\)](#)

7) Valtakunnallisesta teemasta rahoitettujen hankkeiden lista

JOUVA Verkostosta voimaa - jatkuva oppiminen urheiluvalmennuksen alalla. Toteuttajat: Jyväskylän yliopisto oy, Urhea-säätiö sr, Kolmen kampuksen urheiluopisto oy. Kustannusarvio 456 388 €.

OHITE - Jatkuvan oppimisen palvelumalli kestävän ja hiilineutraalin valmistavan teollisuuden tarpeisiin. Toteuttajat: Tampereen ammattikorkeakoulu Oy, Lab-ammattikorkeakoulu Oy, Kaakkois-Suomen Ammattikorkeakoulu Oy. Kustannusarvio 583 650 €.

Verkostot vesille! Vesialan jatkuvan oppimisen verkosto. Toteuttajat: Suomen ympäristöopisto SYKLI Oy, Turun ammattikorkeakoulu Oy, Savonia-ammattikorkeakoulu oy, Suomen Vesistö-säätiö sr. Kustannusarvio: 375 844 €.

Kontinuerligt lärande i samverkan - utveckling av framtidens lärstigar (Lärsam). Toteuttajat: Åbo Akademi, Svenska Framtidsskolan i Helsingforsregionen Ab, Svenska Österbottens förbund för Utbildning och Kultur, Ab Yrkeshögskolan vid Åbo Akademi, Axxell Utbildning Ab. Kustannusarvio 919 608 €.

VaKe - Valtakunnallinen ylempien ammattikorkeakoulututkintojen kehittämishanke. Toteuttajat: Hämeen ammattikorkeakoulu oy, Haaga-Helia ammattikorkeakoulu oy. Kustannusarvio: 588 098 €.

Oodi Ohjaamojen ja oppilaitosten yhteistyölle. Toteuttajat: Jyväskylän Ammattikorkeakoulu Oy, Hämeen ammattikorkeakoulu Oy, Åbo Akademi. Kustannusarvio: 1 057 853 €.

INKLU Kohti inklusiivista ammatillista koulutusta. Toteuttajat: Jyväskylän Ammattikorkeakoulu Oy, Koulutuskeskus Salpaus -kuntayhtymä, Ammattiopisto Spesia Oy, Valkeakosken seudun koulutuskuntayhtymä, Oulun Ammattikorkeakoulu Oy, Hämeen ammattikorkeakoulu Oy, Tampereen ammattikorkeakoulu Oy, Haaga-Helia ammattikorkeakoulu Oy, Keski-Uudenmaan koulutuskuntayhtymä, Savon Koulutuskuntayhtymä, Koulutuskuntayhtymä Brahe. Kustannusarvio 1 289 380.

Kohti yliopistoa – valmentava koulutus maahanmuuttajille. Toteuttajat: Oulun yliopisto, Lapin yliopisto. Kustannusarvio 865 248 €.

JOPPI – Jatkuvan oppimisen Suomi

Toteuttaja: Opetushallitus. Kustannusarvio 1 196 000 €.

Valtakunnallinen teema	Luovan ja kulttuurialan innovaatio-osaaminen
Yhteyshenkilöt (koordinaatio tms. hankkeen yhteyshenkilö ja rahoittajan vastuuhenkilö)	Luova verkko -koordinaatiohanke: Sofia-Charlotta Kakko Hämeen ELY-keskus, Minna Taipale
Vastuullinen hallinnonala ja ministeriön vastuuhenkilön yhteystiedot	Opetus- ja kulttuuriministeriö Kirsi Kaunisharju Kulttuuriasiainneuvos, Strategisen ohjauksen vastuualue, Kulttuuri- ja taidepolitiikan osasto kirsi.kaunisharju@gov.fi p. 0295 330 144
Teeman toteutusaika	2021-2027
Teeman (EU+ valtio): a) julkinen rahoituskehys b) varaukset c) sidotut valtuudet d) maksetut kustannukset	a) 13,6 M€ b) 5 905 632 euroa c) 4 418 618 euroa d) 839 271 euroa

1) Tiivis kuvaus valtakunnallisen teeman sisällöstä ja teemassa rahoitettujen hankkeiden lukumäärä (max. 2000 merkkiä).

Teeman tavoitteena on luovan ja kulttuurialan tiiviimpi yhteistyö elinkeinoelämän, oppilaitosten ja tutkimustoimijoiden kanssa, jotta osaamisen uudistaminen vastaa nopeasti muuttuviin toimintaympäristön muutoksista aiheutuviin osaamistarpeisiin. Valtakunnallisella rahoituksella toteutetaan pilotti- ja kehittämishankkeita, joilla vahvistetaan luovia aloja ja luovaa taloutta elinkeinorakenteen monipuolistajana sekä vahvistetaan taide- ja kulttuurialan tuotanto-osaamista.

Luovat alat ja luova talous elinkeinorakenteen monipuolistajina –osiossa tavoitteena on vahvistaa mm. luovien alojen liiketoimintaosaamista, kuten markkinointia, myyntiä, tuote- ja palvelukehitystä, digitaalista osaamista, IPR-osaamista, johtamista, kansainvälistymistä ja hankintaosaamista sekä maahanmuuttajien osaamista heidän työllistymisekseen. Taide- ja kulttuurialan tuotanto-osaamisen vahvistaminen –osiossa on tavoitteena kehittää osaamista tuottaa uusia taide- ja kulttuuripalveluita, kuten digitaalisia palveluita ja kestävän kehityksen mukaisia palveluita sekä eri väestöryhmiä, ml. maahanmuuttajataustaiset, huomioon ottavia, yhdenvertaisesti tuotettuja palveluita.

Teemasta on rahoitettu 10 hanketta.

Luova verkko -koordinaatiohanke toimii hankehakua suunnittelevien tahojen tukena hankehaussa, ja sen tehtävänä on innostaa kulttuuri-, taide-, ja luovan alan toimijoita osallistumaan hankehakuun. Lisäksi koordinaatiohanke tukee rahoitusta saaneita hankkeita mm. verkostoitumisessa ja tuloksista viestimisessä. Koordinaatiohankkeen tehtävänä on myös herättää uusia ideoita, tukea kestäväää kehitystä taide-, kulttuuri- ja luovalla alalla ja edistää ekosysteemiajattelua, sekä monialaista yhteistyötä mm. erilaisilla ristiinpölytysmahdollisuuksilla.

2) Kuvaus valtakunnallisen teeman konkreettisesta toiminnasta 31.10.2024 mennessä (max. 4000 merkkiä).

Luova verkko -koordinaatiorahankkeessa työskentelee hankepäällikkö, tuottaja, suunnittelija ja viestintäsuunnittelija, sekä osa-aikainen tuotantosuunnittelija syksyllä 2024.

Luova verkko -koordinaatiohanke oli mukana järjestämässä ideahakua vuoden 2022 lopussa. Ideahaun perusteella tunnistettiin kenttää kiinnostavia kehittämistarpeita, joille järjestettiin omat hanketyöpajat kun haku aukesi maaliskuussa 2023. Luova verkko oli mukana rahoitustietoisuuksien järjestämisessä ja sen asiantuntijat sparrasivat hakijoita ja lukivat hankehakemuksia antaen niistä palautetta.

Luovalle verkolle perustettiin Taiken sivujen alaiset omat hankesivut, jotka käännettiin suomeksi, ruotsiksi ja englanniksi. Lisäksi Luovalle verkolle perustettiin oma LinkedIn ryhmä, jossa viestitään teeman tavoitteisiin liittyvistä asioista, käynnissä olevista hankkeista ja Luovan verkon omasta toiminnasta.

Vuoden 2023 aikana Luovalla verkolla oli yhteensä 990 kohtaamista työpajojen, puheenvuorojen, sparrausten, seminaarien ja webinaarien muodossa.

Vuoden 2024 puolella Luova verkko painatti kiitosta saaneet Ideasta hankkeeksi -kortit hankkeistuksen tueksi. Lisäksi Luova verkko järjesti 23 toimialatapaamista kartoittaakseen sitä, millaisia tarpeita eri aloilla on ja kannustaakseen aloja yhteistyöhön hankehakemusten muodossa.

Luova verkko osallistui vuoden 2024 aikana lisäksi yhteensä 23 eri tilaisuuteen rahoituksesta kertovien puheenvuorojen, hankkeistustyöpajojen, sparrausten tai infopisteiden muodossa. Luova verkko järjesti Suomen Yrittäjien luovan alan verkoston kanssa neljässä kaupungissa luovia aloja ja muita elinkeinoaloja yhteen tuovia ristiinpolystilaisuuksia.

Luova verkko järjesti kaksi kulttuuriseen ja sosiaaliseen kestäväyyteen kulttuurialalla liittyvää seminaaria, ja on tehnyt yhteistyötä NEB rahoituksen lisäksi myös Luovan Euroopan, EIT Culture and Creativity Co-location Centre Northin ja muiden ESR+ koordinaatiorahankkeiden kanssa.

Luova verkko jatkoi hankehakua helpottavien materiaalien tuottamista (mm. podcastin ja työlistojen muodossa) ja sparrasi koordinaatiorahankkeeseen yhteyttä ottaneita tahoja tulevaa 2025 vuoden hankehakua varten.

Rahoitettujen hankkeiden hankeverkosto tapasi vuoden 2024 aikana neljä kertaa hankkeiden toimivien teemojen äärellä. Luovan verkon aamukahvi-webinaareilla hankkeet ovat olleet esillä kertomassa teemoista joiden äärellä he työskentelevät. Vuoden 2024 aikana Luovalla verkolla oli yhteensä 1282 kohtaamista.

Varsinaisissa kehittämishankkeissa kehitetään luovaa ja kulttuurialaa niin työllisyyden edistämisen kuin koulutuksen näkökulmista. Hankkeissa mm. koulutetaan työvoimapulasta kärsivälle musiikkialalle uusia ohjelmamyyjiä sekä koulutetaan jo alalla työskenteleville osaamista ohjelmamyyntistä, tapahtumatuotannosta ja musiikkialan liiketoimintaosaamista. Lisäksi kehitetään av-alan yritysten ja oppilaitosten yhteistyötä.

Tekoäly nousee esille useassa rahoitetussa hankkeessa. Hankkeissa mm. edistetään luovien ja kulttuurialojen pienten sisällöntuottajien toimintamahdollisuuksia parantamalla heidän tekoäly- ja

liiketoiminnallista sekä eettistä osaamistaan ja digitaalisen yhteiskehittämisen valmiuksia. Lisäksi vahvistetaan web3-aikaan liittyvää osaamista.

Tuottajaosaaminen ja mm. uudet erilaiset taide- ja kulttuurialan ansaintamallit ovat myös kehittämisen keskiössä. Hankkeissa kehitetään niin laajemmin toimintaympäristöä ja sen rakenteita kuin tarjotaan hyvin konkreettisia välineitä ammattilaisten jokapäiväiseen työntekoon.

3) Arvio valtakunnalliselle teemalle asetettujen tavoitteiden saavuttamisesta tarkastelujaksolla ja kumulatiivisesti toiminnan käynnistymisestä (max. 2000 merkkiä).

Teema on käynnistynyt hyvin. Koordinaatiohanke pääsi liikkeelle ideahaun yhteydessä ja tietoisuutta rahoituksesta saatiin levitettyä laajasti toimijakentälle. Ensimmäiseen varsinaiseen hakuun saatiin todella paljon hakemuksia. Rahoitukseen valituissa hankkeissa on pystytty vastaamaan luovan ja kulttuurialan toimintaympäristössä tapahtuneisiin muutoksiin. Käynnissä on mm. tekoälyyn ja digitaaliseen toimintaympäristöön liittyviä hankkeita, joilla pyritään kehittämään mm. näihin liittyvää uutta osaamista. Lisäksi hankkeissa on pystytty tarjoamaan konkreettisia työkaluja luovan ja kulttuurialan työntekijöille. EURA21 -järjestelmän keskeneräisyys on jossain määrin vaikeuttanut hankkeiden liikkeelle saantia ja toteutusta, mutta varsinaiset osallistujiin ja toimintaympäristöön kohdistuvat toimet ovat hyvässä vauhdissa.

4) Kuvaus tulevana vuonna toteutettavasta toiminnasta ja suunnitteluista painotuksista (esim. hakuihin liittyen) (max. 2000 merkkiä)

Luova verkko -koordinaatiohanke keskittyy alkuvuonna rahoitushakuun liittyviin sparraus- ja tietoisuuskampanioihin. Tämän jälkeen Luova verkko tulee kertomaan hankkeissa löydetystä tuloksista erilaisten artikkelien, haastattelujen ja webinaarien muodossa. Luova verkko tulee järjestämään yhden isomman seminaarin kestävyysteemalla, sekä jatkaa ristiinpolkaisuun liittyviä toimenpiteitä yhdessä eri yhteistyökumppanien kanssa.

Teemassa kolme hakua ajalle 13.1. – 31.3.2025. Hakujen sisällöt ovat hyvin samansuuntaiset aiempien hakujen kanssa, noudattaen teeman sisältöjä sekä erityistavoitetta 4.2 Uutta osaamista työelämään. Tällä kierroksella painotetaan aiempaa enemmän toimijoiden välistä yhteistyötä. Haut ovat koordinaatiohankkeen jatko loppukaudelle, osaamis- ja innovaatiohankkeet (ns. perinteinen kehittämishankehaku) sekä kehittämis- ja kokeiluhankkeet (kertakorvaushankehaku, maks. 200 000 euroa, erityisesti pienemmille toimijoille esim. kertaluonteisiin kokeiluihin). Haut on kytketty tukemaan Kulttuuripoliittista selontekoa sekä Luovien alojen kasvustrategian toimeenpanoa ja hallituksen luoville aloille kohdentaman tk-rahoituksen käyttöä.

Loppukaudella koordinaatiohanke keskittyy kevään 2025 haun jälkeen enemmän rahoitettujen hankkeiden toiminnan tukemiseen ja vaikuttavuuden todentamiseen. Varsinaisissa teeman kehittämishankkeissa pyritään vastaamaan kentän kehittämistarpeisiin. Teeman hankkeilta odotetaan laaja-alaista yhteistyötä erityyppisten toimijoiden välillä (esimerkiksi järjestöt, yritykset, kunnat ja oppilaitokset). Tämä voi tapahtua yhteisen hanketoteutuksen kautta tai yhteistyönä ilman varsinaista hanketoteuttajan roolia. Kulttuuri- ja luovien alojen toimijat voivat myös tarjota palvelutuotantoa (kilpailutussäännöt huomioiden) hankkeille ja hyötyä näin hankkeista. Lisäksi kulttuuri- ja luovan alan toimijat voivat olla hankkeen toimenpiteiden kohderyhmänä.

Koska kyseessä on valtakunnallinen teema, tulee hankkeissa huomioida valtakunnallinen vaikuttavuus suhteessa mm. hankkeen kokoon ja toimenpiteisiin. Perustoimintaa tai oman toiminnan kehittämistä ei rahoiteta. Kehittämisen- ja kokeiluhankkeet voivat kohdistua esimerkiksi kertaluonteisiin, pienempiin kokeiluihin, joilla pyritään ratkaisemaan todennettuja ja kohdennettuja kulttuuri- ja luovan alan kehittämistarpeita.

5) Kuvaus teeman yhteyksistä alueelliseen toimintaan, esim. toteutuneet toimenpiteet ja yhteistyö (max. 2000 merkkiä)

Luova verkko on ollut eri alueiden luovan alan verkostotapaamisissa, kulttuurifoorumeissa ja rahoitusinfoissa kertomassa myös alueellisen haun mahdollisuudesta erityistavoitteen 4.2. alla. Rahoitusta saaneet alueelliset hankkeet on otettu mukaan hankeverkkoon.

6) Linkkejä valtakunnallisesta teemasta kertoville verkkosivuille

[Luova verkko](#)

7) Valtakunnallisesta teemasta rahoitettujen hankkeiden lista

1. S30006 Luova verkko

Hakija Taiteen edistämiskeskus TAIKE

2. S30580 Project Opus

Hakija Suomen Humanistinen Ammattikorkeakoulu Oy

3. S30559 Musiikkiagenttikoulutus

Hakija Tampereen Ammattikorkeakoulu Oy

4. R-00784 Taide, teknologia ja kestävä matkailu -innovaatioalusta

Päähankkeen toteuttaja Satakunnan ammattikorkeakoulu Oy

Osahankkeen toteuttajat Tampereen korkeakoulusäätiö sr, Lab-ammattikorkeakoulu Oy

5. R-00788 Luovat Web3 ajassa

Päähankkeen toteuttaja Metropolia Ammattikorkeakoulu Oy

Osahankkeen toteuttajat Hämeen ammattikorkeakoulu Oy, Seinäjoen Ammattikorkeakoulu Oy, Yrkeshögskolan Arcada Ab, Suomen Humanistinen Ammattikorkeakoulu Oy

6. R-00789 AV UP - Uutta osaamista av-alalle

Päähankkeen toteuttaja Tampereen ammattikorkeakoulu Oy

Osahankkeen toteuttajat Tampereen kaupunki, Turun ammattikorkeakoulu Oy, Yrkeshögskolan Arcada Ab, Metropolia Ammattikorkeakoulu Oy, Turun kaupunki, Espoon seudun koulutuskuntayhtymä Omnia

7. R-00808 Tekoäly luovan ja kulttuurialan ekosysteemissä - LuovAIn!

Päähankkeen toteuttaja Turun yliopisto

Osahankkeen toteuttajat Oulun Yliopisto, Lab-ammattikorkeakoulu Oy, Tampereen korkeakoulusäätiö sr

8. R-00901 Tuottajakeskus Living Lab

Päähankkeen toteuttaja Tampereen ammattikorkeakoulu Oy

Osahankkeen toteuttajat Metropolia Ammattikorkeakoulu Oy, Seinäjoen Ammattikorkeakoulu Oy, Suomen Humanistinen Ammattikorkeakoulu Oy, Live FIN ry

9. R-00921 Kuvataiteilijan uusi työ- ja ansaintakenttä

Päähankkeen toteuttaja Tampereen ammattikorkeakoulu Oy

Osahankkeen toteuttajat Lapin Yliopisto, Globe Art Point ry

10. R-00964 KLUSTERI

Päähankkeen toteuttaja Rytmi-instituutin kannattajayhdistys ry

Osahankkeen toteuttaja Kaakkois-Suomen Ammattikorkeakoulu Oy

Valtakunnallinen teema	Vaikeasti työllistyvien tukeminen
Yhteyshenkilöt (koordinaatio tms. hankkeen yhteyshenkilö ja rahoittajan vastuuhenkilö)	Yhdenvertaisen osallisuuden koordinaatio, Anna Keto-Tokoi, Terveiden ja hyvinvoinnin laitos Jukka Anttila; Hämeen ELY-keskus
Vastuullinen hallinnonala ja ministeriön vastuuhenkilön yhteystiedot	Sosiaali- ja terveysministeriö: Kalle Lautala, kalle.lautala@gov.fi
Teeman toteutusaika	2023 -2027
Teeman (EU+ valtio): a) julkinen rahoituskehys b) varaukset c) sidotut valtuudet d) maksetut kustannukset	13 M€ 4,3 M€ 0 € (31.10.24 mennessä) 0 € (31.10.24 mennessä)

1) Tiivis kuvaus valtakunnallisen teeman sisällöstä ja teemassa rahoitettujen hankkeiden lukumäärä (max. 2000 merkkiä).

Valtakunnallisessa ESR+ teemassa painottuvat sosiaali- ja terveys- sekä kuntoutuspalveluiden kehittäminen ja integroiminen sekä monialaisten palveluiden kehittäminen osaksi työllistymispolkuja. Lisäksi pyritään osaamisen vahvistamiseen sekä uusien toimintatapojen luomiseen. Tavoitteena on vaikeasti työllistyvien työkyvyn tuen palvelujen ja kuntoutuksen laadun ja vaikuttavuuden parantaminen palvelujärjestelmässä.

Valtakunnallisella hanketoiminnalla tuetaan laaja-alaista työtä, jolla haetaan ratkaisuja aluerajat ylittäviin osallisuuden ja tasa-arvon haasteisiin sekä vaikeasti työllistyvien hyvinvoinnin edistämiseen. Toiminnan avulla lisätään työllisyyttä ja työkykyä tukevien palveluiden integraatiota sekä monialaista yhteistyötä. Palveluiden kehittäminen ja yhteensovittaminen tukee työttömien työllistymisen edellytyksiä, työ- ja toimintakykyä ja yhteiskunnallista osallisuutta.

Teeman hankkeissa on olennaista tukea vaikeasti työllistyvien henkilöiden työelämäosallisuutta ja vahvistaa polkuja työtoiminnasta ja välityömarkkinoilta työhön avoimille työmarkkinoille ja koulutukseen sekä kehittää työmarkkinoita, jotka tarjoavat työllistymismahdollisuuksia myös työelämän ulkopuolella oleville ryhmille. Hankkeiden eduksi katsotaan yhteistyö työpaikkojen kanssa, jotka voisivat työllistää vaikeasti työllistyviä henkilöitä. Työpaikkojen tulee olla nykyistä halukkaampia ja kyvykkäämpiä työllistämään myös vaikeasti työllistyviä henkilöitä. Yhteistyössä työnantajien kanssa voidaan myös erilaisten työpaikalla tapahtuvien kehittämistoimien avulla tukea työllistymistä.

Toiminnan kohderyhmänä ovat työmarkkinoiden näkökulmasta heikoimmassa asemassa olevat henkilöt, sisältäen vähemmistöt ja erityisryhmät, joiden yhteiskunnallista osallisuutta halutaan edistää. Kohderyhmään kuuluvat työmarkkinoille heikosti integroituneiksi tunnistettavat henkilöryhmät kuten nuoret, ikääntyneet, koulupudokkaat, maahanmuuttajataustaiset, romanit, rikosseuraamustaustaiset, osatyökykyiset ja vammaiset. Kohderyhmään kuuluvat syrjäytymisvaarassa olevat henkilöt riippumatta heidän aiemmasta koulutus- ja työhistoriastaan tai sen puutteesta ja välillisesti myös esim. heidän läheisensä.

Kohderyhmään kuuluvat myös monialaisten hyvinvointi-, sosiaali-, terveys- ja kuntoutus- sekä neuvontapalveluiden tarjoajat ja niiden johto ja henkilöstö, joiden yhteistyötä ja osaamista halutaan kehittää.

Toiminnan alateemoja ovat:

- Aikuisssosiaalityön menetelmien ja vammaispalvelujen kehittäminen tukemaan paremmin vaikeasti työllistyvien tarpeita. Otetaan käyttöön uusia toiminta- ja työskentelytapoja kuten psykososiaalisen valmennuksen kehittäminen systemaattiseksi osaksi työllistymispolkuja. Kehitetään sosiaalista kuntoutusta. Lisäksi toteutetaan tuetun työllistymisen menetelmien käytön laajentaminen ja kansallisten mallien käyttöönotto sekä sosiaalihuollon työtoiminnan asiakaslähtöisyyden ja vaikuttavuuden lisääminen.
- Työkyvyn tuen tarpeen tunnistaminen ja menetelmien kehittäminen terveydenhuollossa. Vahvistetaan ehkäiseviä ja matalan kynnyksen palveluita, joiden avulla asiakkaille päästään rakentamaan yksilöllisiä ja tarpeisiin vastaavia palvelukokonaisuuksia. Otetaan käyttöön uusia toiminta- ja työskentelytapoja esimerkiksi voimavaralähtöinen työote ja ryhmämenetelmien kehittäminen (vertaistuen näkökulma).
- Monialaisten palvelujen kehittäminen (yhteistyö varsinkin TE-palveluiden, sosiaali- ja terveydenhuollon ja kuntoutuksen kesken), joka kohdistuu asiakkaan työ- ja toimintakyvyn tuen tarpeen tunnistamiseen, kuntoutus- ja palvelutarpeen arviointiin, yhteisen asiakasprosessin kehittämiseen, tiedonsiirtoon, työllistymisen palveluiden kehittämisen ja osaamista edistävien palvelujen yhteensovittamiseen ja palvelupolkujen yhteiskehittämiseen. Kehittäminen kattaa myös uudet osatyökykyisten työllistämisen mallit ja uudet tavat integroida kuntoutuksen eri osa-alueita vaikeasti työllistyvien tuen osana (sosiaalinen-, lääkinnällinen-, ja ammatillinen kuntoutus).
- Osaamisen vahvistaminen ja osaamista tukevien palveluiden kehittäminen (koulutus, matalan kynnyksen palvelut, sosiaalityö ja sosiaaliohjaus).
- Ikääntyville henkilöille kehitetään työkyvyn tuen menetelmiä ja työelämää osallistumiseen mahdollistavia toimenpiteitä, jotka sisältävät monialaiset palvelut ja työpaikan toimet.
- Esteettömät palvelut rakennetaan tukemaan heikossa työmarkkina-asemassa olevien hyvinvointia, terveyttä, työkykyä ja osallisuutta. Näitä voivat olla uudet digitaaliset ratkaisut, innovatiiviset tuotteet ja osallistavat palvelut.
- Ammattilaisten osaamisen vahvistaminen liittyen kaikkiin alateemoihin.

2) Kuvaus valtakunnallisen teeman konkreettisesta toiminnasta 31.10.2024 mennessä (max. 4000 merkkiä).

Teeman toimintaa koordinoidaan STM:n hallinnonalan yhteisessä Yhdenvertaisen osallisuuden koordinaatiorahankkeessa, joka on käynnistynyt keväällä 2023. Koordinaatiorahankkeen toteuttaja on Terveystieteiden tutkimuskeskus, jonka hanke tukee ja koordinoi ESR+ erityistavoitteen 4.3 kehittämishankkeita osallisuuden, yhdenvertaisuuden ja sukupuolten tasa-arvon teemoissa.

Teeman kehittämishankkeiden ensimmäinen hankehaku oli avoinna 15.1.-15.3.2024 ja teeman ensimmäiset hankkeet ovat käynnistyneet marraskuun alussa. Muut ensimmäisestä hausta rahoitettavat hankkeet käynnistyvät vuoden 2025 alussa. Rahoitettavia hankkeita on tällä hetkellä yhteensä 16 viidessä eri hankekokonaisuudessa, joiden EU- ja valtion rahoitus on yhteensä 4,3 miljoonaa euroa. Hankkeiden EURA-päätökset tehdään aivan lähiaikoina marras-joulukuussa.

Rahoitettavissa hankkeissa kehitetään ja toteutetaan toimia, joiden avulla vaikeasti työllistyvien henkilöiden edellytykset työllistyä paranevat. Perimmäisenä tavoitteena rahoitettavissa hankkeissa on se, että vaikeasti työllistyvät henkilöt työllistyisivät jollakin aikajänteellä avoimille työmarkkinoille (työelämäosallisuus). Hankkeissa johtajatuksena on työllistymistä ja työkykyä tukevien palveluiden ja menetelmien kehittäminen sekä eri toimijoiden välisen yhteistyön edistäminen.

Teeman kehittämishankkeiden seuraavan hankehaun valmistelu on parhaillaan käynnissä. Seuraava hankehaku käynnistyy loppuvuonna 2024 tai vuodenvaihteessa ja ajoittuu talvelle 2025.

3) Arvio valtakunnalliselle teemalle asetettujen tavoitteiden saavuttamisesta tarkastelujaksolla ja kumulatiivisesti toiminnan käynnistymisestä (max. 2000 merkkiä).

Teeman kehittämishankkeiden hakuja alettiin valmistelemaan sen jälkeen, kun STM:n hallinnonalan yhteinen Yhdenvertaisen osallisuuden koordinaatiohanke käynnistyi keväällä 2023.

Teeman toteutuksessa on edetty teeman vastuuministeriö STM:n kanssa sovitussa aikataulussa. Teeman kehittämishankkeiden ensimmäinen hakuhaku toteutettiin tammi-maaliskuussa 2024, ja ensimmäiset hausta rahoitetut hankkeet ovat käynnistyneet aivan äskettäin marraskuun alussa ja loput hankkeista ovat käynnistymässä vuodenvaihteessa. Seuraavan hankehaun valmistelu on käynnissä ja haku on auki talvella 2025. Teemassa on suunnitellun aikataulun mukaisesti tarkoitus toteuttaa yhteensä kolme hankehakua ohjelmakauden aikana.

4) Kuvaus tulevana vuonna toteutettavasta toiminnasta ja suunnitteluista painotuksista (esim. hakuihin liittyen) (max. 2000 merkkiä)

Teeman kehittämishankkeiden seuraava hankehaku on auki talvella 2025. Hankehaku kohdistetaan valtakunnallisen teeman alateemoista erityisesti kolmeen alateemaan:

1) Työkyvyn tuen palveluiden ja menetelmien kehittäminen sosiaali- ja terveydenhuollossa:

Kehitetään joko uusia tai hyödynnetään aiemmin kehitettyjä toiminta- ja työskentelytapoja. Rahoitettavat hankkeet voivat kohdistua palvelutarpeen tunnistamiseen, menetelmien kehittämiseen sekä juurruttamiseen tai työkyvyn tukea tarvitsevien asiakkaiden palveluketjujen ja verkostotyön vahvistamiseen palvelujen integraatio huomioiden.

2) Monialaisten palvelujen kehittäminen, joka voi kohdistua asiakkaan työ- ja toimintakyvyn

- tuen tarpeen tunnistamiseen,
- kuntoutus- ja palvelutarpeen arviointiin,
- yhteisen asiakasprosessin kehittämiseen,
- tiedon siirtymiseen,
- työllistymisen palveluiden kehittämiseen,
- osaamista edistävien palvelujen yhteensovittamiseen ja
- palvelupolkujen yhteiskehittämiseen.

Huomioidaan yhteistyö erityisesti työllisyysalueiden, kuntien, sosiaali- ja terveydenhuollon sekä kuntoutusta järjestävien ja tuottavien palvelutarjoajien välillä. Kehittäminen voi kohdistua myös ammattilaisten osaamiseen, uusiin työllistämisen malleihin sekä työllistymisen tukeen ja uusiin tapoihin integroida kuntoutuksen eri osa-alueita vaikeasti työllistyvien tuen osana (sosiaalinen-, lääkinnällinen- ja ammatillinen kuntoutus).

- 3) Ikääntyville henkilöille kehitetään työkyvyn tuen menetelmiä ja työelämään osallistumiseen mahdollistavia toimenpiteitä, jotka sisältävät monialaiset palvelut ja työpaikan toimet.

5) Kuvaus teeman yhteyksistä alueelliseen toimintaan, esim. toteutuneet toimenpiteet ja yhteistyö (max. 2000 merkkiä)

Teemassa rahoitettavien hankkeiden tulee olla valtakunnallisesti vaikuttavia ja hanketoiminnan tulee tukea aluerajat ylittäviä ratkaisuja vaikeasti työllistyvien tukemisessa. Hankkeissa on toteuttajina laaja joukko sekä valtakunnallisia että alueellisia toimijoita. Hankkeissa tehtävä kehittämistoiminta tapahtuu valtakunnallisesti ja eri kohdealueilla Suomessa. Valtakunnallinen ja alueellinen toiminta tukevat toisiaan. Eri toimijoiden tiiviillä kumppanuudella ja yhteiskehittämisellä edistetään toimintojen ja tulosten juurruttamista ja levittämistä valtakunnallisesti ja eri alueille Suomessa.

6) Linkkejä valtakunnallisesta teemasta kertoville verkkosivuille

Vaikeasti työllistyvien tukeminen

7) Valtakunnallisesta teemasta rahoitettujen hankkeiden lista erillisenä liitteenä

Työllistämisen edistämisen ekosysteemi (TEKO) – Vaikeasti työllistyvien työllistämistä tukevien monialaisten palveluiden yhteiskehittäminen hyvinvointialueilla:
Kuntoutussäätiö, Valo-Valmennusyhdistys ry, Lapin ammattikorkeakoulu ja Kukunori ry

Laatua työkyvyn ja työllistymisen tukeen:

Terveysten ja hyvinvoinnin laitos, Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialue, Pirkanmaan hyvinvointialue ja Parik-säätiö

Kohti ensimmäisiä työkokemuksia:

Aspa-säätiö

Työkokeilusta työelämään: koulutus- ja kehittämishanke:

Työterveyslaitos

Ketjut kuntoon:

Hämeen ammattikorkeakoulu, Haaga-Helia ammattikorkeakoulu, Kirkkopalvelut/STEP-koulutus, Vates-säätiö, Kiipulasäätiö ja Ammattiopisto Spesia

Valtakunnallinen teema	Lasten, nuorten ja perheiden palveluiden kehittäminen ja hyvinvoinnin edistäminen kohti yhdenvertaisuutta
Yhteyshenkilöt (koordinaatio tms. hankkeen yhteyshenkilö ja rahoittajan vastuuhenkilö)	Elina Weckström hankepäälikkö Lasten, nuorten ja perheiden osallisuuden koordinaatio, SOS-Lapsikylä Antti Hieta rahoitusasiantuntija Hämeen ELY-keskus
Vastuullinen hallinnonala ja ministeriön vastuuhenkilön yhteystiedot	Elina Palola sosiaalineuvos Sosiaali- ja terveysministeriö Merja Niemi neuvotteleva virkamies Opetus- ja kulttuuriministeriö
Teeman toteutusaika	2021-2027
Teeman (EU+ valtio): a) julkinen rahoituskehys b) varaukset c) sidotut valtuudet d) maksetut kustannukset	 13 M€+10 M€ 5 710 321 € 3 601 296 € 0 €

1) Tiivis kuvaus valtakunnallisen teeman sisällöstä ja teemassa rahoitettujen hankkeiden lukumäärä (max. 2000 merkkiä).

Valtakunnalliseen teemaan Lasten, nuorten ja perheiden palveluiden kehittäminen ja hyvinvoinnin edistäminen kohti yhdenvertaisuutta läpileikkaavana toimintatapana on arjen yhteistyön syventäminen eri toimijoiden ja hallinnonalojen kesken. Valtakunnalliset pilotti- ja kehittämishankkeet keskittyvät seuraaviin teemoihin:

- Haavoittuvassa asemassa olevien lasten, nuorten ja perheiden tunnistaminen ja arjessa tukeminen torjumalla ylisukupolvista syrjäytymistä ja oppimiseroja erityisesti työmarkkinoiden ulkopuolella olevia, vähävaraisia tai muutoin vaikeassa asemassa olevia perheitä ja niissä asuvia lapsia, nuoria ja vanhempia aktiivisesti tukemalla ja kannustamalla.
- Lasten, nuorten ja heidän vanhempiensa kanssa työskentelevien eri alojen ammattilaisten osaamisen vahvistaminen kehittämällä toimintakulttuureja ja –käytäntöjä lasten, nuorten ja perheiden pärjäävyyttä ja osallisuutta edistäviksi sekä vahvistamalla voimavaraistavan

ohjauksen ja tuen osaamista varhaiskasvatuksessa, kaikilla koulutusasteilla ja siirtymä-/nivelevaiheissa.

- Lasten, nuorten ja heidän vanhempiensa tukeminen aktiiviseen ja yhdenvertaiseen osallistumiseen kulttuuri- ja liikuntapalveluihin sekä ohjattuun vapaa-ajan toimintaan

Teemassa rahoitettujen hankkeiden lukumäärä on 12.

2) Kuvaus valtakunnallisen teeman konkreettisesta toiminnasta 31.10.2024 mennessä (max. 4000 merkkiä).

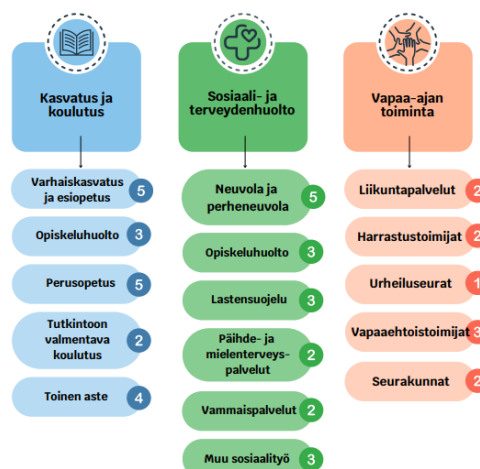
Teeman ensimmäinen rahoitushaku oli auki 5.10.-4.12.2023. Hankehaku kohdistui valtakunnallisiin kehittämishankkeisiin, joilla parannetaan lasten, nuorten ja perheiden yhdenvertaisuutta, sukupuolten tasa-arvoa ja yhdenvertaisia mahdollisuuksia merkitykselliseen elämään sekä aktiivista osallisuutta yhteiskunnassa. Hankkeiden lopullisina hyödyn saajina ovat lapset, nuoret ja perheet, mutta kohderyhmänä heidän elämänsä ja elinpiiriinsä vaikuttavat ammattilaiset.

Hankehakuun saapui 147 hakemusta (57 hankekokonaisuutta). Yleiset hakukriteerit täyttäviä hankekokonaisuuksia oli yhteensä 38, joista 12 on valittu rahoitettavaksi Hämeen ELY-keskuksen, sosiaali- ja terveysministeriön ja opetus- ja kulttuuriministeriön arviointiryhmäkäsittelyn pohjalta. Valituista hankkeista kaksi toteutetaan ministeriöiden yhteisrahoituksessa, kolmea rahoittaa STM ja seitsemää OKM. Hämeen ELY-keskus toimii teemaa hallinnoivana tahona. Ensimmäiset teeman hankkeet käynnistyivät 1.8.2024.

Ensimmäisellä hakukierroksella OKM:llä oli käytettävissä 10 milj. € myöntövaltuudesta 5 milj.€ ja STM:llä 13 milj. € myöntövaltuudesta 4,3 milj.€. Myöntövaltuutta käytettiin yhteensä 5 710 321 €, josta OKM:n osuus oli 73 %. Ensimmäiselle hakukierrokselle suunniteltua myöntövaltuutta jäi käyttämättä noin 3,5 milj.€, joka siirtyy jaettavaksi seuraavilla hakukierroksilla.

Hankerahoituksesta suurin osa kohdentui järjestöille. Seuraavaksi suurimpia rahoituksen saajia olivat ammattikorkeakoulut ja yliopistot.

Hankkeet kehittävät kasvatuksen ja koulutuksen, sosiaali- ja terveydenhuollon sekä vapaa-ajan toimintaa (kuvio 1). Lähes kaikki hankkeet toimivat poikkihallinnollisesti ulottaen kehittämistoimenpiteitä kahteen tai kolmeen palveluun.

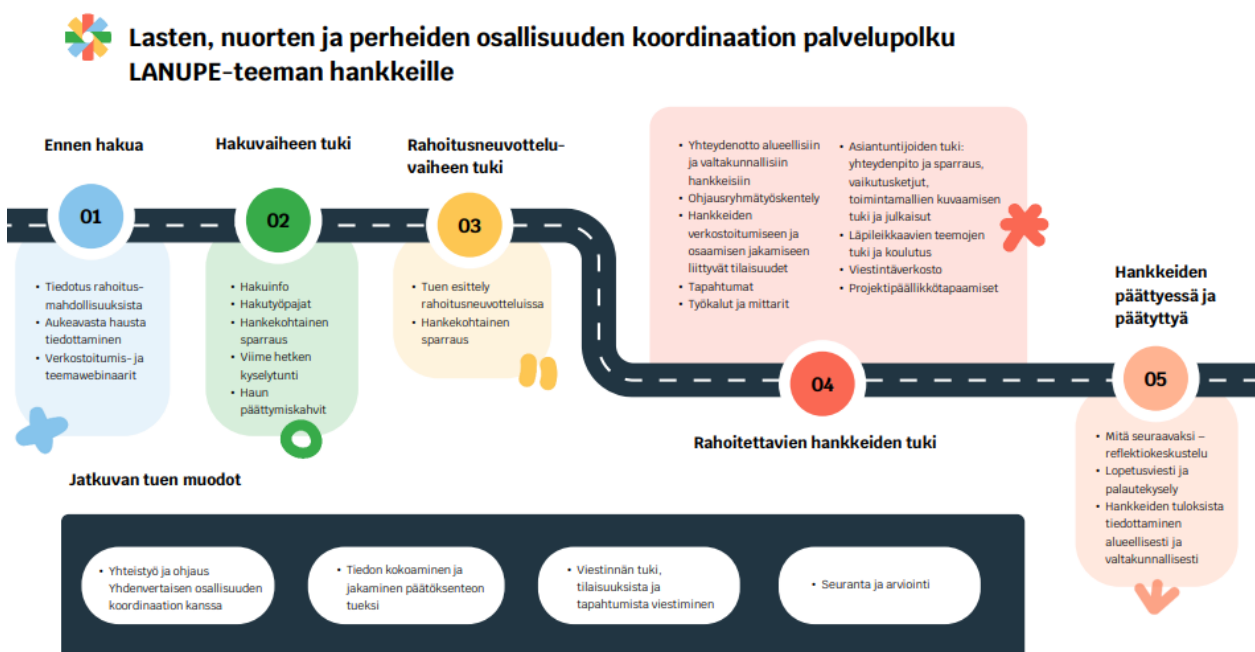

Kuvio 1 (Hankkeissa kehitettävät palvelut Koulutusalan tai palvelumuodon perässä oleva numero tarkoittaa niiden hankekokonaisuuksien määrää, jotka kohdentavat toimia kyseiseen palveluun)

Lasten, nuorten ja perheiden osallisuuden koordinaatio (SOS-Lapsikylän, Nuorten Akatemian ja Opetushallituksen yhteistyössä toteuttama ryhmähanke osana Osallisuuden, sukupuolten tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden tuki ja koordinaatio Euroopan sosiaalirahastotyössä 2021-2027 -teemaa) tukee rahoitusta hakevia ja rahoituksen saaneita hankkeita koordinaation palvelupolun mukaisesti (kuvio 2). Koordinaatio tekee erityisesti yhdenvertaisuuden ja sukupuolten tasa-arvon teemoissa yhteistyötä Yhdenvertaisen osallisuuden koordinaation kanssa.

Hakuvaiheessa koordinaatio on tiedottanut avoinna olevista ESR+ -rahoituksista sekä järjestänyt hakeville hankkeille verkostoitumistilaisuuksia, hakutyöpajoja sekä hankekohtaisia sparrauksia. Rahoitusneuvotteluvaiheessa koordinaatio on kertonut koordinaatioiden tuesta sekä sparrannut hankkeita hankesuunnitelman viimeistelyssä.

Hankkeiden käynnistyttyä koordinaatio toimii hankkeiden ohjausryhmissä ja järjestää hankkeille hankeryhmittäin erilaisia kokoontumisia. Hankkeiden vaikuttavuuden vahvistamiseksi koordinaatio tukee hankkeita yhteiskehittämisessä, seurannassa, arvioinnissa, viestinnässä, toimintamallien kuvaamisessa ja juurruttamisessa sekä horisontaalisten periaatteiden toteutumisen varmistamisessa.

Kuvio 2 Lasten, nuorten ja perheiden osallisuuden koordinaation palvelupolku

Koordinaatio on viestinyt rahoituksesta, teemasta sekä omasta ja hankkeiden toiminnasta verkkosivuillaan, uutiskirjein, uutisin, blogikirjoituksin, Tietoa, työn tueksi -julkaisuina, laajasti eri sosiaalisen median alustoilla sekä osallistumalla alan tilaisuuksiin ja tapahtumiin.

Koordinaation yhteistyö muiden strategisten koordinaatioiden, muiden OKM: rahoittamien koordinaatioiden, Hämeen ELY-keskuksen, opetus- ja kulttuuriministeriön sekä sosiaali- ja terveysministeriön kanssa on ollut tiivistä. Koordinaatio on tehnyt yhteistyötä myös Ruotsin EFS-rådetin kanssa.

3) Arvio valtakunnalliselle teemalle asetettujen tavoitteiden saavuttamisesta tarkastelujaksolla ja kumulatiivisesti toiminnan käynnistymisestä (max. 2000 merkkiä).

Valtaosa edellisessä haussa rahoitetuista hankkeista on käynnistynyt syksyllä 2024 (pl. koordinaatiohanke), joten hankkeissa on toistaiseksi tehty lähinnä toiminnan käynnistämiseen ja koordinointiin, sekä hankkeiden markkinointiin ja viestintään liittyviä toimenpiteitä. Aloitusvaiheen toimenpiteisiin ovat liittyneet myös mm. rahoittajan puolesta pidetyt hankkeiden aloituskokoukset, sekä ohjausryhmien järjestäytymiskokoukset. Hankkeet ovat lähteneet hyvin käyntiin, tarkempaa tietoa konkreettisista tuloksista odotetaan saatavan viimeistään hankkeiden ensimmäisistä seurantaraporteista, sekä ohjausryhmien kokouksista.

Lasten, nuorten ja perheiden osallisuuden koordinaatiohanke on tukenut ohjelman toimeenpanoa ja toimijoita hankkeiden hakuvaiheessa ja hankkeiden käynnistämisessä mm. koulutuksien, tiedontuotannon ja viestinnän keinoin kohdassa 2 mainituilla toiminnan osa-alueilla. Toimenpiteitä on toteutettu kuviossa 2 esitellyn Lasten, nuorten ja perheiden osallisuuden koordinaation palvelupolun mukaisesti. Raportointitietojen ja muun kerätyn tiedon perusteella koordinaatiohanke on tavoitteittensa mukaisesti tukenut ohjelman toimeenpanoa tehokkaasti ja tuloksekkaasti.

4) Kuvaus tulevana vuonna toteutettavasta toiminnasta ja suunnitteluista painotuksista (esim. hakuihin liittyen) (max. 2000 merkkiä)

Käynnissä olevat hankkeet toteuttavat hankesuunnitelmissa kuvattuja toimenpiteitä koordinaatiohankkeen ja rahoittajan ohjauksessa. Seuraavaa lasten, nuorten ja perheiden teemahakua suunnitellaan yhteistyössä STM:n kanssa. Neuvotteluissa sovitaan vielä tarkemmat hakupainotukset ja -kriteerit loppusyksyn aikana. Tavoitteena on avata seuraava teemahaku joulukuun 2024 puoliväliin mennessä.

5) Kuvaus teeman yhteyksistä alueelliseen toimintaan, esim. toteutuneet toimenpiteet ja yhteistyö (max. 2000 merkkiä)

Koordinaatiolla on yhteinen ohjausryhmä Yhdenvertaisen osallisuuden koordinaation kanssa. Ohjausryhmässä on mukana jäsen kaikista rakennerahastotehtäviä hoitavista ELY-keskuksista.

Koordinaatio tapaa säännöllisesti muita OKM:n koordinaatiohankkeita, OKM:tä ja ELY-keskuksia yhteisissä tapaamisissa. Näissä tapaamisissa käsitellään koordinaation ja käynnissä olevien hankkeiden ajankohtaisia asioita ja käydään läpi myös niiden yhteyksiä alueelliseen toimintaan.

Käynnissä olevilla valtakunnallisilla hankkeilla on kehittämistoimenpiteitä kaikkien hyvinvointialueiden alueilla Kanta-Hämettä ja Ahvenanmaata lukuun ottamatta. Eniten toteuttajia ja yhteistyökumppaneita on Uudellamaalla ja Keski-Suomessa.

Koordinaatio ottaa yhteyttä Yhdenvertaisen osallisuuden koordinaation tekemän luokittelun perusteella kaikkiin 4.3 erityistavoitteen lasten, nuorten ja perheiden palveluja edistäviin alueellisiin hankkeisiin ja hankkeiden tarpeiden mukaan koordinaatio järjestää koulutuksia, hankesparrausta ja tilaisuuksia. Vuoden 2024 aikana on sparrattu kolmea alueellista hanketta, järjestetty myös alueellisille hankkeille avoin koulutus osallisuudesta ja arvioinnista ja yhdenvertaisuudesta ja arvioinnista sekä järjestetty kaksiosainen yhteiskehittämisen työpaja.

6) Linkkejä valtakunnallisesta teemasta kertoville verkkosivuille

<https://rakennerahastot.fi/valtakunnalliset/osallisuus/lasten-nuorten-ja-perheiden-palvelujen-kehittaminen-ja-hyvinvoinnin-edistaminen-kohti-yhdenvertaisuutta>

<https://osallisuudenkoordinaatio.fi/>

7) Valtakunnallisesta teemasta rahoitettujen hankkeiden lista erillisenä liitteenä

Ensimmäisen rahoituskierroksen valtakunnalliset hankkeet (N=12), toteuttajat sekä hankkeiden verkkosivut:

Puheen ja kielen kehityksen moniammatillinen varhainen tuki

Toteuttajat: Kuntoutussäätiö

Yhdenvertaisuus käytäntöön – toisen asteen koulutus kaikille

Toteuttajat: Kehitysvammaliitto ry

<https://www.kehitysvammaliitto.fi/liitto/kehittamishankkeet/>

NuoRTO – Nuorille Resilienssiä, Toimijuutta ja Osallisuutta

Toteuttajat: Laurea-ammattikorkeakoulu Oy, Outward Bound Finland ry ja Kirkkopalvelut ry

<https://www.laurea.fi/hankkeet/n/nuorto---nuorille-resilienssia-toimijuutta-ja-osallisuutta/>

Yleisurheilun yhteinen talo (TALO-hanke)

Toteuttajat: Suomen Urheiluliitto ry

<https://www.yleisurheilu.fi/yleisurheilun-yhteinen-talo-talo-hanke/>

Perheiden liikuntaneuvonnan Valttiplus

Toteuttajat: Suomen Paralympiakomitea ry, Kolmen kampuksen urheiluopisto oy ja Jyväskylän Ammattikorkeakoulu Oy

<https://www.paralympia.fi/uutinen/11368-perheiden-liikuntaneuvontaa-valtti-yhteistyolla>

Vuoroveto – Vuorovedoin vaikuttavuuteen – Kohti dialogista toimintakulttuuria digitaalisia ratkaisuja hyödyntäen

Toteuttajat: Lapin Yliopisto, Turun yliopisto ja Terveystieteiden ja hyvinvoinnin laitos

<https://thl.fi/tutkimus-ja-kehittaminen/tutkimukset-ja-hankkeet/vuorovedoin-vaikuttavuuteen-kohti-dialogista-toimintakulttuuria-digitaalisia-ratkaisuja-hyodyntaen>

Neuvokas perhe – monialainen tuki lapsiperheille

Toteuttajat: Suomen Sydänliitto ry

<https://neuvokasperhe.fi/ammattilaiset/menetelma/yhteistyokumppanit/neuvokas-perhe-monialainen-tuki-lapsiperheille/>

KNOT- Kaikki nuoret osallisia tulevaisuuteen

Toteuttajat: Tampereen ammattikorkeakoulu, Tampereen kaupunki, Kaakkois-Suomen Ammattikorkeakoulu Oy, Diakonia-ammattikorkeakoulu Oy ja Suomen Vanhempainliitto ry
<https://www.tredu.fi/project/knot/>

Musatossut – Musiikin ja liikkumisen osaamista varhaiskasvatukseen ja esiopetukseen

Toteuttajat: Jyväskylän Ammattikorkeakoulu Oy, Jyväskylän koulutuskuntayhtymä Gradia ja Itä-Suomen yliopisto

<https://www.jamk.fi/en/research-and-development/rdi-projects/musatossut-musiikin-ja-liikkumisen-osaamista-varhaiskasvatukseen-ja-esiopetukseen>

Walk in terapian valtakunnallistaminen -hanke (2024–2027)

Toteuttajat: Lasten ja nuorten keskus ry

<https://dialogi.diak.fi/2024/10/09/walk-in-terapia-vastuullisesti-nuorten-mielen-hyvinvoinnin-puolesta/>

Väkivallattomuuden tukijat

Toteuttajat: Ensi- ja turvakotien liitto r.y, Porin ensi- ja turvakotiyhdistys ry, Pääkaupungin turvakoti ry, Etelä-Pohjanmaan ensi- ja turvakotiyhdistys ry, Oulun ensi- ja turvakotiyhdistys ry, Kuopion Ensikotiyhdistys ry ja Turun Ensi- ja Turvakoti ry

<https://ensijaturvakotienliitto.fi/vakivallattomuuden-tukijat-hanke-alkaa/>

Tasa-arvoinen neuvola

Toteuttajat: Naisasialiitto Unioni ry

Valtakunnallinen teema	Yhdenvertaisuuden ja sukupuolten tasa-arvon edistäminen, huono-osaisuuden torjunta
Yhteyshenkilöt (koordinaatio tms. hankkeen yhteyshenkilö ja rahoittajan vastuuhenkilö)	Yhteyshenkilöt Rahoittajan vastuuhenkilö Juulia Hutri rahoitusasiantuntija Hämeen ELY-keskus juulia.hutri(at)ely-keskus.fi Koordinaatiohankkeen vastuuhenkilö Anna Keto-Tokoi hankejohtaja, THL Yhdenvertaisen osallisuuden koordinaatio etunimi.sukunimi@thl.fi
Vastuullinen hallinnonala ja ministeriön vastuuhenkilön yhteystiedot	Ministeriön vastuuhenkilöt Henna Leppämäki erityisasiantuntija Sosiaali- ja terveysministeriö henna.leppamaki(at)gov.fi Annamari Asikainen erityisasiantuntija Sosiaali- ja terveysministeriö annamari.asikainen(at)gov.fi
Teeman toteutusaika	2021-2027
Teeman (EU+ valtio): a) julkinen rahoituskehys b) varaukset c) sidotut valtuudet d) maksetut kustannukset	a) 16 milj. b) 4 247 539 € c) 2 679 190 € d) ei vielä

1) Tiivis kuvaus valtakunnallisen teeman sisällöstä ja teemassa rahoitettujen hankkeiden lukumäärä (max. 2000 merkkiä).

Teeman tavoitteena on vahvistaa heikoimmassa työmarkkina-asemassa ja suurimmassa huono-osaisuusriskissä olevien henkilöiden aktiivista toimijuutta ja osallisuutta sekä kiinnittymistä koulutukseen ja työmarkkinoille. Tavoitteena on kohderyhmään kuuluvien terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen sekä työ- ja toimintakyvyn ylläpitäminen ja parantaminen, jotta heillä olisi riittävät voimavarat pyrkiä aktiivisesti parantamaan omaa ja tarvittaessa myös läheistensä elämäntilannetta. Sukupuolinäkökulma huomioidaan kaikissa hankkeissa ja lisäksi toteutetaan erityisesti tasa-arvoa edistäviä hankkeita.

Tavoitteisiin päästään kehittämällä, levittämällä ja juurruttamalla monialaisia, oikea-aikaisia, saavutettavia ja katkeamattomia hyvinvointi-, sosiaali-, terveys-, kuntoutuspalveluita sekä vahvistamalla verkostomaista työtettä sekä lisäämällä tietoa ja osaamista sukupuolten tasa-arvosta ja yhdenvertaisuudesta. Toiminnassa on tärkeää tunnistaa erityisesti ne haavoittuvassa asemassa olevat henkilöt, jotka eivät ole palvelujen piirissä, eivät kykene käyttämään digitaalisia palveluja, joilla on vaikeuksia hakea ja saada tukea, sekä henkilöt jotka ovat arjessaan yksinäisiä tai heillä ei ole laajoja tukiverkostoja.

Valtakunnallinen toiminta luo hankekehittämiselle suuntaviivat ja toimintakehyksen luoda uusia innovaatioita osallisuuden, sukupuolten tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden lisäämiseksi sekä niiden alueelliselle levittämiselle. Valtakunnallisen kehittämisen keskiössä on laaja-alainen yhteiskehittäminen ja kumppanuus toimijoiden välillä. Toimijoiden tulee mahdollisuuksien mukaan osallistaa kohderyhmiä toimintaan mm. yhteiskehittämisellä ja kokemusasiantuntijoiden mukaan ottamisella.

Teema jakautuu viiteen sisältöalueeseen:

- Vammaisten henkilöiden oikeuksien vahvistaminen YK:n vammaissopimuksen mukaisesti
- Maahanmuuttajien ja etnisten vähemmistöjen osallisuuden edistäminen ja syrjinnän torjunta
- Aikuisten sosiaalipalvelujen kehittäminen
- Yksinäisyyden vähentäminen ja sosiaalisen toimintakyvyn parantaminen
- Sukupuolten tasa-arvon edistäminen

Tarkasteluajankohtaan mennessä teemasta on rahoitettu yhteensä 10 erillistä hanketta / osahanketta, jotka muodostavat yhteensä 3 hankekokonaisuutta.

2) Kuvaus valtakunnallisen teeman konkreettisesta toiminnasta 31.10.2024 mennessä (max. 4000 merkkiä).

Teemaohjelmasta on tarkasteluajankohtaan mennessä järjestetty kolme erillistä hakukierrosta.

Kesällä 2023 järjestettiin 1 hakukierros, jossa haettavana oli 2 teeman mukaista sisältöaluetta: Maahanmuuttajien ja etnisten vähemmistöjen osallisuuden edistäminen ja syrjinnän torjunta sekä Aikuisten sosiaalipalvelujen kehittäminen. Haku avattiin 17.5.2023 ja suljettiin 31.8.2023. Haun erityisiksi painopisteiksi nostettiin taloussosiaalityön ja sosiaalisen kuntoutuksen toimintamallien kehittäminen, maahanmuuttaneille suunnattujen sosiaalipalvelujen kehittäminen sekä romanipoliittisen ohjelman tavoitteiden edistäminen. Hakukierrokselta valittiin rahoitettavaksi 3 hankekokonaisuutta, joiden toiminta käynnistyi keväällä 2024. Hakuun oli varattu teemaohjelman budjetista maksimissaan 5 miljoonaa, josta käytettiin noin 4,2 miljoonaa euroa.

Rahoitettujen hankkeiden ohjauksessa on kiinnitetty erityistä huomiota toiminnan valtakunnalliseen vaikuttavuuteen ja vaikutusten mittaamiseen. Yhdenvertaisen osallisuuden koordinaatio on tukenut rahoitettavaksi valittuja hankkeita. Keväällä 2024 välittävä toimielin järjesti yhdessä koordinaatiohankkeen kanssa teeman hankkeille verkostoitumistilaisuuden, jossa tarjottiin koulutusta toiminnan vaikuttavuuden lisäämiseen sekä tasa-arvonäkökulman vahvistamiseen hanketyössä. Koordinaatiohankke on sparrannut pyydettäessä hanketoimijoita edellä mainituissa teemoissa myös yksityisesti.

Kesällä 2024 järjestettiin 2 hakukierrosta teeman mukaisista sisältöalueista:

27.5.2024-30.8.2024 Vammaisten henkilöiden oikeudet ja 1.7.2024-4.10.2024 Sukupuolten tasa-arvon edistäminen.

Vammaisten henkilöiden oikeuksia koskevaan hakuun varattiin teemaohjelman budjetista maksimissaan 3 miljoonaa euroa. Hankehaun erityisiksi painopisteiksi nostettiin uuden vammaispalvelulain toimeenpanemista tukevien toimintamallien kehittäminen sekä tietoisuuden lisääminen vammaisten henkilöiden oikeuksista sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujärjestelmässä.

Sukupuolten tasa-arvon edistämistä koskevaan hakuun varattiin teemaohjelman budjetista maksimissaan 5,5 miljoonaa euroa. Haussa etsittiin teeman mukaisia kehittämishankkeita laajasti ja ajankohtaisina kehittämistarpeina nostettiin esiin esimerkiksi väkivaltatyön kehittäminen, sukupuolivähemmistöjen erityistarpeet ja ammattilaisten tasa-arvo- ja yhdenvertaisuusosaamisen kehittäminen ja sukupuolitietoisten menetelmien käyttäminen.

Kumpaankin rahoitushakuun saapui hakuaikana noin 20 hankekokonaisuutta (sis. ryhmähankkeet). Hakijoina oli monipuolisesti eri kokoisia toimijoita eri sektoreilta. Molempien hakukierrosten arvioinnit ovat parhaillaan käynnissä.

3) Arvio valtakunnalliselle teemalle asetettujen tavoitteiden saavuttamisesta tarkastelujaksolla ja kumulatiivisesti toiminnan käynnistymisestä (max. 2000 merkkiä).

Valtakunnallisen teeman hankehakuja on läpiviety suunnitelman mukaisessa aikataulussa. Teemassa on järjestetty hankehakuja teeman viidestä sisältöalueesta jo neljässä. Teeman ensimmäiseltä hakukierrokselta (v.2023) valitut hankkeet ovat käynnistäneet toimintaansa tehokkaasti. Hankkeita toteutetaan laajalla maantieteellisellä alueella ja toimintaa toteutetaan eri sektoreilla ja erilaisissa yhteistyömuodoissa. Hankkeissa kehitetään teeman tavoitteiden mukaisesti uusia toimintamalleja palvelujärjestelmien kehittämiseksi ja kehittämistyötä tehdään esimerkiksi hyvinvointialueilla ja rikosseuraamustyön kentällä. Toimintamallien kehittämisessä painotetaan teeman mukaisesti mallien valtakunnallista vaikuttavuutta ja skaalattavuutta myös laajempaan käyttöön. Hankkeet ovat verkostoituneet työssään laajasti ja hankkeita on kannustettu myös keskinäiseen yhteistyöhön.

Rahoitetut hankkeet tukevat sisällöiltään erityistavoitteelle 4.3. asetettujen tavoitteiden saavuttamista. Hankkeet keskittyvät kaikista haavoittuvammassa asemassa olevien henkilöiden ja ryhmien osallisuuden ja toimintakyvyn tukemiseen. Teemakokonaisuudesta on rahoitettu myös palveluja kehittäviä hankkeita, joiden seurannassa on mahdollista käyttää palvelun laatua mittaavia indikaattoreita.

4) Kuvaus tulevana vuonna toteutettavasta toiminnasta ja suunnitteluista painotuksista (esim. hakuihin liittyen) (max. 2000 merkkiä)

Vuoden 2024 hakukierroksilta rahoitettavat hankkeet käynnistyvät alkuvuonna 2025. Hanketoimintaa käynnistyy Vammaisten oikeuksien sisältöalueessa sekä Sukupuolten tasa-arvon edistämisen sisältöalueessa.

Vuodelle 2025 on alustavasti suunniteltu hankehakua teeman sisältöalueesta Yksinäisyyden vähentäminen ja sosiaalisen toimintakyvyn parantaminen. Lisäksi haettavaksi voidaan tarvittaessa avata hankehakua myös muista teeman sisältöalueista jäljelle jäävien myöntövaltuuksien rajoissa.

5) Kuvaus teeman yhteyksistä alueelliseen toimintaan, esim. toteutuneet toimenpiteet ja yhteistyö (max. 2000 merkkiä)

Teemakokonaisuudesta rahoitettuja hankkeita toteutetaan maantieteellisesti laajalla alueella. Kehittämistyötä tehdään valtakunnallisesta näkökulmasta, mutta alueelliset erityistarpeet huomioiden. Mukana on alueellisia ja paikallisia kehittämiskokonaisuuksia ja pilotteja. Alueellisia pilotteja tehdään ainakin Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueella, Kajaanin kaupungissa ja Tampereen kaupungissa. Valtakunnallisen teeman keskeisenä tavoitteena on tuottaa valtakunnallisesti levitettäviä toimintamalleja, joten kaikessa kehittämistyössä kiinnitetään huomiota toimintamallien jaettavuuteen ja skaalattavuuteen.

Lisäksi Yhdenvertaisen osallisuuden koordinaatio toimii kaikkien erityistavoitteesta 4.3. rahoitettujen hankkeiden rajapinnassa ja tukee, kouluttaa ja verkottaa erityistavoitteesta rahoitettuja hankkeita. Myös valtakunnallisesta teemasta rahoitetut hankkeet ovat osallistuneet hanketoimijoille suunnattuihin tilaisuuksiin ja koulutuksiin.

6) Linkkejä valtakunnallisesta teemasta kertoville verkkosivuille

<https://rakennerahastot.fi/valtakunnalliset/osallisuus/yhdenvertaisuuden-ja-tasa-arvon-edistaminen-huono-osaisuuden-torjunta>

7) Valtakunnallisesta teemasta rahoitettujen hankkeiden lista erillisenä liitteenä

S30813 Syrjimättä / Silta-Valmennusyhdistys ry

S30762 Yhdenvertaisuutta ja kotoutumista edistävä Pohjois-Pohjanmaa / Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialue

R-01084 Aktiivinen toimijuus - yhdenvertaisuutta, syrjimättömyyttä ja osallisuutta edistävät palvelut / Terveiden ja hyvinvoinnin laitos, Vantaan ja Keravan hyvinvointialue, Romano Missio ry, Kajaanin kaupunki, Setlementti Tampere ry, Keski-Uudenmaan hyvinvointialue, Helsingin Yliopisto, Moniheli ry

Valtakunnallinen teema	Osallisuuden, sukupuolten tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden tuki ja koordinaatio Euroopan sosiaalirahastotyössä 2021-2027
Yhteyshenkilöt (koordinaatio tms. hankkeen yhteyshenkilö ja rahoittajan vastuuhenkilö)	Hankejohtaja Anna Keto-Tokoi, Yhdenvertaisen osallisuuden koordinaatio, THL Hankepäällikkö Elina Weckström, Lasten, nuorten ja perheiden osallisuuden koordinaatio, SOS-Lapsikylä Juulia Hutri rahoitusasiantuntija Hämeen ELY-keskus Antti Hieta rahoitusasiantuntija Hämeen ELY-keskus
Vastuullinen hallinnonala ja ministeriön vastuuhenkilön yhteystiedot	Annamari Asikainen erityisasiantuntija Sosiaali- ja terveysministeriö Merja Niemi neuvotteleva virkamies Opetus- ja kulttuuriministeriö
Teeman toteutusaika	2021-2027
Teeman (EU+ valtio): a) julkinen rahoituskehys b) varaukset c) sidotut valtuudet d) maksetut kustannukset	a) 5 milj. € + 3,6 milj. € b) 4 465 640 € c) 2 284 590 € d) 893 542 €

1) Tiivis kuvaus valtakunnallisen teeman sisällöstä ja teemassa rahoitettujen hankkeiden lukumäärä (max. 2000 merkkiä).

Osallisuuden, sukupuolten tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden tuki ja koordinaatio -valtakunnallisen teeman päätavoitteena on tukea ohjelman toimeenpanoa ja toimijoita mm. koulutuksien, tiedontuotannon ja viestinnän keinoin. Koordinaatio- ja tukitoimilla varmistetaan teemojen valtavirtaistamista, juurruttamista ja hyödyntämistä niin kansallisesti kuin alueilla ja kunnissa. Osallisuuden, sukupuolten tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden huomioiminen on osa vaikuttavaa ja laadukasta ohjelmatyötä ja ehkäisee syrjintää. Työllistävä, osaava ja osallistava Suomi -ohjelmassa nämä teemat on huomioitu läpäisevästi kaikissa erityistavoitteissa. Lisäksi niitä kehitetään erityisesti niihin keskittyvillä hankkeilla.

- Tukee (välittäviä viranomaisia) osallisuuden, yhdenvertaisuuden ja sukupuolten tasa-arvoa erityisesti kehittävien hankkeiden hakujen laadukkaassa järjestämisessä. Lisää projektitoteuttajien ja viranomaisten yhdenvertaisuus- ja tasa-arvotietoisuutta ja -asiantuntemusta sekä kehittää tulosten arviointitaitoja
- Fasilitoi ET 4.3. hankkeiden yhteistyötä, kokoaa ja levittää parhaita käytäntöjä ko. hankkeiden käyttöön ja yleisemmin yhteiskunnassa
- Tuottaa tietoa osallisuuden, yhdenvertaisuuden ja sukupuolten tasa-arvon edistämisen teemoista, seuraa valtakunnallista sekä kansainvälistä teemoista käytävää keskustelua ja välittää sitä hankkeiden kehittämistyön tueksi. Järjestää koulutus- ja vaikuttajatilaisuuksia.
- Kehittää osallisuuden, yhdenvertaisuuden ja sukupuolten tasa-arvon mittareita ja arviointimenetelmiä. Tukee sukupuolten tasa-arvoon liittyvien ohjelmakauden tavoitteiden ja valtavirtaistamisen seuranta- ja raportointia
- Tukee ohjelmatoimijoita osallisuuteen, yhdenvertaisuuteen ja sukupuolten tasa-arvoon liittyvässä viestinnässä
- Varmistaa aiempien ohjelmakausien koordinaatiohankkeiden tulosten hyödyntämistä ja jatkaa niiden kehittämistä (Sokra, Solmu, Osuma, Valtava)

Teemassa on käynnissä kaksi hanketta: Lapset, nuoret ja perheet koordinaatio sekä Yhdenvertaisen osallisuuden koordinaatio.

2) Kuvaus valtakunnallisen teeman konkreettisesta toiminnasta 31.10.2024 mennessä (max. 4000 merkkiä).

Yhdenvertaisen osallisuuden koordinaatio:

Yhdenvertaisen osallisuuden koordinaatiossa on 4 tehtäväkokonaisuutta: 1) kehittämishankkeiden tukeminen ja vertaisoppimisen ja vuorovaikutuksen tuki. 2) hankkeiden vaikutusten arvioinnin tuki. 3) Tietopohjan laajentaminen osallisuudesta, yhdenvertaisuudesta ja tasa-arvosta. 4) tietoisuuden lisääminen.

Toiminnan eteneminen tehtäväkokonaisuuksittain:

- 1) Rahoitettuihin hankkeisiin on otettu yhteys ja tiedusteltu niiden tarpeita. Vertaistukea on kehitetty mm. vertaiskehittämisen foorumeilla, sekä osallisuuskahveilla.
- 2) Arvioinnin tukea on kehitetty järjestetyillä arviointiklinikoilla. Lisäksi on pidetty useita yksittäisten hankkeiden arviointia tukevia sparrauksia ja osaamista on tuettu myös osallisuusviikolla. On toteutettu työkalu tasa-arvon arvioimisesi hankkeissa ja Toimintamallien kuvaamisen ohjeistus ja julkaisukanava Innokylässä. Lisäksi on työstetty muita arviointia tukevia työkaluja: sähköistä arviointimittaristoa, osallisuuden kustannushyötyjä arvioivaa työkalua sekä vaikutusketjut näkyviin - työkalua.
- 3) Yhdenvertaisen osallisuuden koordinaatio on tuottanut tietoa päätöksenteon tueksi: mm. osallisuutta edistävän toiminnan vaikuttavuudesta ja osallisuuden vaikutusmekanismeista ja yhteyksistä eri hyvinvointitekijöihin ja kustannusvaikuttavuudesta. Väli- ja loppuarviointien aineistonkeruu on aloitettu hankkeille lähetettävällä lopetuskyselyllä, jolla seurataan myös hankkeiden tulosten valtavirtaistumista.

4) Tietoa on julkaistu mm. käynnistetyssä Katsauksia osallisuuteen ja yhdenvertaisuuteen - verkkajulkaisusarjassa. Näitä on julkaistu 4. Rahoittajaviranomaisista Hämeen ELYä on tuettu valtakunnallisten hankkeiden rahoittamisessa tasa-arvon ja arvioinnin osalta. Viranomaisten tueksi on tuotettu tietoa sukupuolten tasa-arvosta ja osallisuusvaikutusten arvioinnista. Lisäksi on tuettu mm. Valtioneuvoston kansliaa, Päijät-Hämeen ja Pirkanmaan hyvinvointialueita, Tampereen ja Helsingin kaupunkia, lukuisia järjestösektorin toimijoita osallisuutta koskevalla tiedolla ja osallisuuden arvioimisessa, erityisesti osallisuusindikaattorin käytössä. On järjestetty osallisuusviikko ja osallistuttu valtakunnallisten tasa-arvopäivien ohjelman tuotantoon. Molempiin osallistui satoja osallisuuden, yhdenvertaisuuden ja sukupuolten tasa-arvon parissa työtä tekeviä kunnista, hyvinvointialueilta, kansalaisjärjestöistä ja valtion hallinnosta.

Yhdenvertaisen osallisuuden koordinaatio viestii aktiivisesti hanketoimijoille, päätöksentekijöille ja muille sidosryhmille käyttäen hyväkseen THL:n eri viestintäkanavia kuten uutiskirjeitä ja julkaisusarjoja. Koordinaatiolla on verkkosivut, jossa julkaistaan tuotettua tietoa. Lisäksi koordinaation työntekijät osallistuvat sidosryhmien tilaisuuksiin puhujina ja ovat jäseninä erilaisissa kansallisissa verkostoissa.

Lasten, nuorten ja perheiden osallisuuden koordinaatio:

Lasten, nuorten ja perheiden osallisuuden koordinaatio tukee valtakunnallisen LANUPE-teeman rahoitusta hakevia ja rahoituksen saaneita hankkeita koordinaation palvelupolun mukaisesti (kuviot 2). Koordinaatio tekee erityisesti yhdenvertaisuuden ja sukupuolten tasa-arvon teemoissa yhteistyötä Yhdenvertaisen osallisuuden koordinaation kanssa.

Hakuvaiheessa koordinaatio on tiedottanut avoimena olevista ESR+ -rahoituksista sekä järjestänyt hakeville hankkeille verkostoitumistilaisuuksia, hakutyöpajoja sekä hankekohtaisia sparrauksia. Rahoitusneuvotteluvaiheessa koordinaatio on kertonut koordinaatioiden tuesta sekä sparrannut hankkeita hankesuunnitelman viimeistelyssä.

Hankkeiden käynnistyttyä koordinaatio toimii hankkeiden ohjausryhmissä ja järjestää hankkeille hankeryhmittäin erilaisia kokoontumisia. Hankkeiden vaikuttavuuden vahvistamiseksi koordinaatio tukee hankkeita yhteiskehittämisessä, seurannassa, arvioinnissa, viestinnässä, toimintamallien kuvaamisessa ja juurruttamisessa sekä horisontaalisten periaatteiden toteutumisen varmistamisessa.

**Lasten, nuorten ja perheiden osallisuuden koordinaation palvelupolku
LANUPE-teeman hankkeille**

Koordinaatio on viestinyt rahoituksesta, teemasta sekä omasta ja hankkeiden toiminnasta verkkosivuillaan, uutiskirjein, uutisin, blogikirjoituksin, Tietoa, työn tueksi -julkaisuun, laajasti eri sosiaalisen median alustoilla sekä osallistumalla alan tilaisuuksiin ja tapahtumiin. Koordinaation yhteistyö muiden strategisten koordinaatioiden, muiden OKM: rahoittamien koordinaatioiden, Hämeen ELY-keskuksen, opetus- ja kulttuuriministeriön sekä sosiaali- ja terveysministeriön kanssa on ollut tiivistä. Koordinaatio on tehnyt yhteistyötä myös Ruotsin EFS-rådetin kanssa.

3) Arvio valtakunnalliselle teemalle asetettujen tavoitteiden saavuttamisesta tarkastelujaksolla ja kumulatiivisesti toiminnan käynnistymisestä (max. 2000 merkkiä).

Yhdenvertaisen osallisuuden koordinaatio:

Teeman tavoitteet näyttävät toteutuvat hyvin. Kaikkiin 4.3.-hankkeisiin on saatu yhteys, ja useimmat projektipäälliköt ovat toivoneet henkilökohtaista sparrausta koordinaatiolta. Aloitussparraustilaisuuksia on pidetty liki sata. Hankkeet ovat osallistuneet järjestettyihin verkostoitumistilaisuuksiin, kuten osallisuuskahvilaan ja vertaisoppimisen foorumiin ahkerasti. Helmikuun osallisuusviikolle osallistui yli 600 kuulijaa.

Hankkeiden tuloksien kuvaaminen toimintamalleiksi Innokylään on käynnistynyt hyvin, ja tällä hetkellä toimintamalleja on julkaistu 4. Arviointiklinikoita on järjestetty yht. 5 ja osallistuneita ollut runsaasti. Arviointimenetelmiä on levitetty hankkeiden käyttöön ja ensimmäiset hankkeen tekemät arviointitulokset on julkaistu. Lisäksi osallisuusindikaattoria ollaan omaksumassa laajasti. Myös uusien arvioinnin apuvälineiden kehitystyö on pitkällä.

Sukupuolten tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden toteutumista on tuettu: koulutettu rahoittajia, hanketoteuttajia ja tuotettu tukimateriaalia. Lisäksi on tuotettu tietoa mm. syrjään jäävien osallistamisesta.

Lasten, nuorten ja perheiden osallisuuden koordinaatio:

Koordinaatiohanke on tukenut ohjelman toimeenpanoa ja toimijoita hankkeiden hakuvaiheessa ja hankkeiden käynnistämisessä mm. koulutuksien, tiedontuotannon ja viestinnän keinoin.

Toimenpiteet ovat keskittyneet mm. ryhmähankkeen organisoitumiseen, yhteisten käytäntöjen sopimiseen, hankkeen markkinointiin, verkostotyöhön, hankesparrausten suunnitteluun sekä toteutukseen. Hanksuunnitelman mukaisesti on toteutettu mm. kehittämispäivät (huhtikuussa 1-päiväinen ja elokuussa 2-päiväinen), joissa arvioitiin tavoitteiden toteutumista, sekä kehitettiin ja suunniteltiin hankkeen tulevaa toimintaa.

Tiivistä yhteistyötä on tehty THL:n Yhdenvertaisen osallisuuden koordinaation kanssa. Koordinaatiohankkeen verkkosivuja on kehitetty, viestitty aktiivisesti sosiaalisessa mediassa ja luotu uusia visuaalisia materiaaleja ja pohjia. Vaikuttamistyötä hankkeessa on toteutettu viestinnän lisäksi aktiivisella osallistumisella eri verkostoihin ja tapahtumiin. Keskeisinä sidosryhminä ovat olleet rahoittajan, ministeriöiden ja Yhdenvertaisen osallisuuden koordinaation lisäksi muut koordinaatiohankkeet. Raportointitietojen ja muun kerätyn tiedon perusteella koordinaatiohanke on tavoitteensa mukaisesti tukenut ohjelman toimeenpanoa tehokkaasti ja tuloksekkaasti.

4) Kuvaus tulevana vuonna toteutettavasta toiminnasta ja suunnitteluista painotuksista (esim. hakuihin liittyen) (max. 2000 merkkiä)

Yhdenvertaisen osallisuuden koordinaatio:

Tulevana vuonna saadaan toimintaan sähköinen arviointimittaristo, jolla tarjotaan osallisuuskyselyä, syrjinnän kokemusta mittaavaa kyselyä sekä Kykyiisaria® 4.3. hankkeiden arviointikäyttöön – ja jälkimmäistä myös 4.1.-hankkeille. Samalla aloitetaan aineiston kerääminen osallisuusvaikutuksia ja 4.3. -erityistavoitteen vaikuttavuutta koskevaan tutkimukseen. Hanketukea, hankkeiden verkottamista, toimintamallien kuvausten tukea ja tilaisuuksien järjestämistä jatketaan samaan tapaan. Osallisuusviikko järjestetään 2.-6.2.2025. Lisäksi tuotetaan tietoa päätöksenteon tueksi.

Lasten, nuorten ja perheiden osallisuuden koordinaatio:

Hanksuunnitelman mukaisesti keskitytään rahoitusta saaneiden hankkeiden tukemiseen ja verkottamiseen keskenään sekä valtionhallinnon, hyvinvointialueiden sekä kuntien kanssa. Kehitetään rahoitettavien hankkeiden vaikuttavuutta strategista teemoista erillisillä työkaluilla. Etsitään rahoitettavista hankkeista hyvät käytännöt, jotka tukevat strategisia teemoja kohderyhmissä, tuotetaan kiteytettyä ajankohtaista tietoa ja suosituksia viranomaisille strategisista teemoista kohderyhmittäin. Kerätään ajantasaista tietoa kansainvälisesti strategisista teemoista kohderyhmittäin sekä välitetään Suomessa saatuja kokemuksia ja osaamista muualle. Varmistetaan, että hankkeen kohderyhmät saavat helposti ajantasaista informaatiota; Viestinnän kohderyhminä rahoitettavat hankkeet, muut kehittämishankkeet, viranomaiset ja suuri yleisö.

Kehitetään ESR-koordinaatiorahastuksen omaa toimintaa palvelemaan parhaiten hankkeen kohderyhmiä; Varmistetaan oman toiminnan vaikuttavuus. Varmistetaan myös, että hankkeet toteutuvat ja tavoitteet saavutetaan strategisissa teemoissa kohderyhmissä.

Käynnissä olevat hankkeet toteuttavat hankesuunnitelmissa kuvattuja toimenpiteitä koordinaatiorahastuksen ja rahoittajan ohjauksessa. Seuraavaa lasten, nuorten ja perheiden teemahakua suunnitellaan yhteistyössä STM:n kanssa. Neuvotteluissa sovitaan vielä tarkemmat hakupainotukset ja -kriteerit. Tavoitteena on avata seuraava teemahaku joulukuun 2024 puoliväliin mennessä.

Vuonna 2025 alkaa myös teeman hankkeiden jatkokauden suunnittelu, sillä LANUPE-koordinaation nykyinen toimikausi päättyy vuoden lopussa ja Yhdenvertaisen osallisuuden koordinaation 2026 alkupuolella.

5) Kuvaus teeman yhteyksistä alueelliseen toimintaan, esim. toteutuneet toimenpiteet ja yhteistyö (max. 2000 merkkiä)

Yhdenvertaisen osallisuuden koordinaatio

Koordinaatio tukee alueellisia ESR + 4.3. -hankkeita samoin kuten valtakunnallisiakin. Kaikkiaan alueellisia hankkeita on käynnissä 196 kappaletta, ja jokaiseen on oltu yhteydessä. Kaikille sitä toivoville hankkeille annetaan yksilöllistä ohjausta. Pidemmälle menevää yhteistyötä tehdään valikoivammin: Esimerkiksi Jelpis-hankkeen, joka koordinoi kansalaistoimijalähtöistä kehittämistä Etelä-Savossa, kanssa on järjestetty alueen hankkeille yhteiskehittämistilaisuus vaikuttavuusketjujen kuvaamisesta. Alueelliset hankkeet myös osallistuvat aktiivisesti koordinaation tilaisuuksiin, kuten Osallisuusviikolle, arviointiklinikoihin ja osallisuuskahviloihin. Kaikki työkalut ovat myös alueellisten hankkeiden käytössä. Myös kehitetyt arviointityökalut kuten Pienet onnistumistarinat ja osallisuusindikaattori ovat aktiivisesti alueellisten hankkeiden käytössä, ja niiden käyttöä ohjeistetaan myös yksilöllisesti hankkeiden halutessa. Lisäksi koordinaation tuottamaa tietoa osallisuudesta, tasa-arvosta ja ESR + toiminnan edistymisestä tarjotaan aktiivisesti myös alueellisten rahoittajien käyttöön.

Lasten, nuorten ja perheiden osallisuuden koordinaatio:

Koordinaatiolla on yhteinen ohjausryhmä Yhdenvertaisen osallisuuden koordinaation kanssa. Ohjausryhmässä on mukana jäsen kaikista rakennerahastotehtäviä hoitavista ELY-keskuksista. Koordinaatio tapaa säännöllisesti muita OKM:n koordinaatiorahastuksia, OKM:tä ja ELY-keskuksia yhteisissä tapaamisissa.

Käynnissä olevilla valtakunnallisilla hankkeilla on kehittämistoimenpiteitä kaikkien hyvinvointialueiden alueilla Kanta-Hämettä ja Ahvenanmaata lukuun ottamatta. Eniten toteuttajia ja yhteistyökumppaneita on Uudellamaalla ja Keski-Suomessa.

Koordinaatio ottaa yhteyttä Yhdenvertaisen osallisuuden koordinaation tekemän luokittelun perusteella kaikkiin 4.3 erityistavoitteen lasten, nuorten ja perheiden palveluja edistäviin alueellisiin hankkeisiin ja hankkeiden tarpeiden mukaan koordinaatio järjestää koulutuksia, hankesparrausta ja

tilaisuuksia. Vuoden 2024 aikana on sparrattu kolmea alueellista hanketta, järjestetty myös alueellisille hankkeille avoin koulutus osallisuudesta ja arvioinnista ja yhdenvertaisuudesta ja arvioinnista sekä järjestetty kaksiosainen yhteiskehittämisen työpaja.

6) Linkkejä valtakunnallisesta teemasta kertoville verkkosivuille

<https://rakennerahastot.fi/valtakunnalliset/osallisuus/osallisuuden-sukupuolten-tasa-arvon-ja-yhdenvertaisuuden-tuki-ja-koordinaatio-euroopan-sosiaalirahastotyossa-2021-2027>

<https://thl.fi/tutkimus-ja-kehittaminen/tutkimukset-ja-hankkeet/yhdenvertaisen-osallisuuden-koordinaatio>

<https://osallisuudenkoordinaatio.fi/>

7) Valtakunnallisesta teemasta rahoitettujen hankkeiden lista erillisenä liitteenä

S30030 Yhdenvertaisen osallisuuden koordinaatio, THL

R-00440 Lasten, nuorten ja perheiden osallisuuden koordinaatio, SOS-Lapsikylä, Nuorten Akatemia ja Opetushallitus

Valtakunnallinen teema	ESR+ -toimintalinja 5: Sosiaalisten innovaatioiden Suomi, Erityistavoite 5.1: Turvaverkkoja nuorten tulevaisuuteen Koordinaatiohanke
Yhteyshenkilöt (koordinaatio tms. hankkeen yhteyshenkilö ja rahoittajan vastuuhenkilö)	Tanja Hirschovits-Gerz, Sosiaalisen innovaatiot lastensuojelussa, SOILA-koordinaatiohanke, THL tanja.hirschovits-gerz@thl.fi , 0295247954 Lisätietoa www.thl.fi/soila Hämeen ELY-Keskus: Iida Partanen (virkavapaalla) Karmen Zagar karmen.zagar@ely-keskus.fi 0295 025 160 ja Katja Halle katja.halle@ely-keskus.fi 0295 025 108
Vastuullinen hallinnonala ja ministeriön vastuuhenkilön yhteystiedot	https://rakennerahastot.fi/valtakunnalliset/osallisuus/sosiaalisten-innovaatioiden-koordinaatiohanke Sosiaali- ja terveysministeriö, Yhteisöt ja toimintakyky -osasto / YTO, Lapset ja nuoret -yksikkö / LANU Elina Palola, johtaja, 0295163595, elina.palola@gov.fi Susanna Hoikkala, neuvotteleva virkamies, 029 516 3482, susanna.hoikkala@gov.fi
Teeman toteutusaika	2022–2027
Teeman (EU+ valtio): a) julkinen rahoituskehys b) varaukset c) sidotut valtuudet d) maksetut kustannukset	 a) 4 milj. € b) 2 197 732 euroa c) 507 165 euroa d) 448 038,74 euroa

1) Tiivis kuvaus valtakunnallisen teeman sisällöstä ja teemassa rahoitettujen hankkeiden lukumäärä (max. 2000 merkkiä).

Turvaverkkoja nuorten tulevaisuuteen -erityistavoitteessa (ESR+ TL 5.1) uudistetaan lastensuojelun avo-, sijais- ja jälkihuollon palveluita sosiaalisesti innovatiivisesti. Valtakunnallinen [SOILA eli Sosiaaliset innovaatiot lastensuojelussa -koordinaatiohanke](#) ja aluehankkeet muodostavat kokonaisuuden, jossa uudistetaan suomalaista lastensuojelua entistä paremmaksi ja sosiaalisesti sekä taloudellisesti kestävämmäksi. Toiminnan kohderyhmänä ovat ammattilaiset, välillisenä kohderyhmänä 12–25-vuotiaat lapset, nuoret sekä heidän perheensä. Kehittämistyö kohdennetaan [neljään strategiseen teemaan](#): 1) sijoitusten vähentäminen laadukkaita avohuollon palveluita kehittämällä, 2) vanhemmuuden ja koko perheen tuen vahvistaminen niin, ettei kukaan jäisi yksin, 3) jälkihuollon uudistaminen monialaiseksi aikuistumisen tueksi ja 4) sijaishuollossa olevien lasten mielenterveys- ja päihdeongelmiin vastaaminen nykyistä paremmin palvelujärjestelmää kehittämällä. Kokonaisuuteen on varattu yhteensä 30 M €, josta koordinaatiolle 4 M € vuosina 2022–2027.

Valtakunnallinen SOILA-koordinaatio käynnistyi keväällä 2023. Pää toteuttajana on Terveiden ja hyvinvoinnin laitos, osatoteuttajina Lastensuojelun Keskusliitto ja Pesäpuu ry. SOILA tukee rahoittajia ja hankehakijoita valtakunnallisesti hankkeiden ideoinnista hankkeiden päättymiseen, skaalaamiseen ja systemiseen muutokseen saakka. Aluehankkeissa paikallisia palveluita uudistetaan rohkeasti kiinnittyen valtakunnallisen yhteiskehittämistä tukevaan oppimisverkostoon. Keskeisenä tulosindikaattorina erityistavoitteessa on palveluiden laadun parantuminen niin, että lasten, nuorten ja perheiden arjen pärjäävyys vahvistuvat.

Vuoden 2023 rahoitushaussa rahoitettiin 13 aluehanketta. Hankkeet ovat käynnistyneet 14 eri maakunnan alueella ja niiden suunniteltu rahoitus on 8,86 M €. Vuoden 2024 rahoitushakuun jätettyjen 24 hakemuksen arviointi on ELY-keskuksissa käynnissä. Vuonna 2025 avataan kolmas hakukierros osassa maakunnista.

2) Kuvaus valtakunnallisen teeman konkreettisesta toiminnasta 31.10.2024 mennessä (max. 4000 merkkiä).

SOILA-koordinaatiohanke käynnistyi keväällä 2023 vauhdittamaan erityistavoitteen valtakunnallista käynnistämistä ja toteutusta. Sosiaaliset innovaatiot lastensuojelussa on temaattisesti uusi rahoituskohde ELY-keskuksille. Myöskään hyvinvointialueilla ei ole totuttu hyödyntämään ESR+ rahoitusta lastensuojelun kontekstissa eikä sosiaalisten innovaatioiden viitekehys ole ollut tuttu.

SOILA on vahvistanut rahoittajien lastensuojelun osaamista ja hakijoiden sosiaalisten innovaatioiden osaamista tarjoamalla monipuolista tukea ja materiaalia. Vuonna 2023 SOILA työsti [hankehakujen tueksi apukysymykset](#), joita käytetään jatkossa myös hankkeiden tulosten arvioinnissa. Ohjelmakauden seurannan ja arvioinnin tueksi on julkaistu [arviointikehikko](#). SOILA on järjestänyt avoimia yhteiskehittämisen foorumeita, innovaatio- ja ekosysteemivalmennuksia, hankehakua tukevia tilaisuuksia sekä valmennuksia hakijoille ja muille teemasta kiinnostuneille ammattilaisille, johdolle ja kokemustaustaisille. Yhteensä tilaisuuksiin on osallistunut n. 1300 eri ihmistä, yhteensä n. 2500 kertaa. Yhdessä muiden kanssa järjestettyihin tilaisuuksiin on osallistunut n. 2000 ihmistä. Osallistujia on ollut kaikilta hyvinvointialueilta ja Helsingistä. Lisäksi on tehty sidosryhmätyötä mm. muiden koordinaatiohankkeiden, hyvinvointialueiden johdon, sosiaalialan osaamiskeskusten, Itlan, Innokylän ja kansainvälisten verkostojen kanssa.

Keväällä 2024 julkaistiin [Sosiaaliset innovaatiot lastensuojelussa -katsaus](#), jossa tarkasteltiin aiempaa lastensuojelun kehittämistä Suomessa sosiaalisten innovaatioiden piirteiden avulla. Lastensuojelun kokeneet nuoret avasivat puolestaan strategisia teemoja [Kokemusnäkökulmia lastensuojelun uudistamiseen](#) -julkaisussa. Tietopohja auttaa ymmärtämään taustaa, jonka varassa sosiaalisia innovaatioita rakennetaan. SOILAn asiantuntijat ja kokemustaustaiset ovat kirjoittaneet yhteensä 22 blogia sekä tiedotteita, työn alla on myös tutkimusartikkeleita. [Julkaisut](#) on koottu SOILAn verkkosivuille. SOILAn verkostokirje tavoittaa yli 400 lukijaa kahden viikon välein. Verkostokirje toimii viestintäalustana myös aluehankkeille.

Aluehankkeissa tehtävä kehittäminen on käynnistynyt vuonna 2024. Seitsemässä hankkeista kehittämiskohteena on vanhemmuuden ja koko perheen tukeminen. Sijoitusten vähentäminen on kehittämiskohteena kahdessa hankkeessa ja jälkihuolto kolmessa. Kymmenessä hankesuunnitelmassa mainitaan lasten ja nuorten kanssa yhdessä kehittäminen. Osallisuuden

edistämisen lisäksi keskeisesti mainitaan monitoimijaisen yhteistyön vahvistaminen. Hyvinvointialueiden mukana olo on rahoituksen saamisen edellytys. Viidessä hankkeessa hyvinvointialue on päätoteuttajana, neljässä osatoteuttajana ja neljässä kumppanina. Aluehankkeista laaditaan SOILAn verkkosivuille [hankekortit](#), joiden avulla viestitään hankkeista ja niiden kehitteillä olevista innovaatioista.

SOILA on julkaissut [Toiminnan periaatteet ja palvelulupauksen](#), jossa luvataan tarjota tukea jokaiselle aluehankkeelle. Hankekohtaisissa sparrauksissa hankkeiden toimintaa mm. jäsennetään [sosiaalisten innovaatioiden spiraalin avulla](#). Näin syntyy ymmärrystä yksittäisten hankkeiden suhteesta kansalliseen yhteiskehittämiseen, skaalaamiseen ja systeemiseen muutokseen. Vuonna 2024 käynnistettiin aluehankkeiden ja SOILAn yhteinen, valtakunnallinen oppimisverkosto ja avattiin Howspace alusta vuoropuhelulle. Syksyllä pidettiin ensimmäinen kasvokkainen valtakunnallinen tapaaminen Helsingissä. SOILA tukee yhdessä oppimista tarjoamalla fasilitoituja yhdessä oppimisen paikkoja ja prosesseja mm. strategisten teemojen mukaan, kutsuu aluehankkeiden johdon kuukausittain vertaisreflektioon, vauhdittaa hankkeiden välistä vertaiskehittämistä ja -arviointia, vahvistaa toimijoiden ekosysteemi- ja innovaatio-osaamista sekä tarjoaa viestinnän ja vaikuttamisen tukea ja yhteisviestinnän paikkoja. SOILAn nuorista ja vanhemmista koostuvat kokemustaustaisten asiantuntijoiden ryhmät tukevat aluehankkeissa tehtävää osallisuuden edistämistä.

3) Arvio valtakunnalliselle teemalle asetettujen tavoitteiden saavuttamisesta tarkastelujaksolla ja kumulatiivisesti toiminnan käynnistymisestä (max. 2000 merkkiä).

Turvaverkkoja nuorten tulevaisuuteen -erityistavoitteen toiminta on käynnistynyt täyteen vauhtiin syksyllä 2024. Ohjelmakausi on onnistuttu tekemään tutuksi kaikilla hyvinvointialueilla ja kaikissa maakunnissa, vaikka toimintaa ei kaikkialla vielä ole käynnissä.

Viestintä toimii monikanavaisesti koordinaatiohankkeen yhteistyönä yhdessä aluehankkeiden kanssa. Kaikki aluehankkeet ovat tiiviissä yhteistyössä SOILA-koordinaation kanssa, mikä vauhdittaa kansallista lastensuojelun uudistamista. Uusia hankkeita odotetaan käynnistyvän vuoden 2025 puolella ja kolmannen hakukierroksen osalta hankekenttä laajenee edelleen. Tavoitteena on laajentaa kattavuutta 14 maakunnasta kaikkiin maakuntiin. Rahoituksen on tarkoitus kohdentua neljän strategisen tavoitteen mukaiseen toimintaan. Nyt käynnissä olevissa hankkeissa strateginen teema neljä on jäänyt vähäiselle huomiolle. Jo syksyllä 2023 käynnistettiin toimia ko. strategisen tavoitteen vahvistamiseksi järjestämällä mm. työpajoja ja tilaisuuksia teemaan liittyen. Hankekauden edetessä aluehankkeiden sisällöllistä kattavuutta ja laadullista toteutumista seurataan ja arvioidaan. Tuen ja yhdessä oppimisen prosessien avulla aluehankkeissa tehtävää työtä pyritään kohdentamaan strategisten tavoitteiden kannalta oleellisen toimintaan. Alueiden ja kansallisen tason jatkuva vuoropuhelu on ollut ja on keskeinen elementti kehittämisessä. Sosiaalisten innovaatioiden osaamisen vahvistamiseen on panostettu valmennuksilla ja tuottamalla tietosisältöjä sekä verkkoon että järjestämällä tilaisuuksia ja sparrauksia kohdennetusti käynnissä oleville hankkeille yhteisesti ja hankekohtaisesti.

Kokonaisuudessa toiminta etenee tavoitteiden suunnassa haastavasta toimintaympäristöstä (mm. hyvinvointialueiden taloudellinen tilanne) huolimatta.

4) Kuvaus tulevana vuonna toteutettavasta toiminnasta ja suunnitteluista painotuksista (esim. hakuihin liittyen) (max. 2000 merkkiä)

Vuonna 2025 toteutusvaihe aluehankkeissa jatkuu. SOILA-koordinaation tuki aluehankkeiden monipuoliselle vertaiskehittämiselle vahvistuu niin strategisten teemojen, viestinnän kuin arvioinninkin suhteen. Myös osallisuustyötä jatketaan ja se vahvistuu aluehankkeiden kehittämiseen osallistuvien kokemustaustaisten ja SOILA-koordinaation toimijoiden välillä. Sosiaalisten innovaatioiden spiraalin mukaisen vaiheittaisen tuen kokonaisuus jatkuu. Vuorossa on aluehankkeille suunnattu kokeilukiihdyttämö, jossa SOILA tarjoaa tukea konkreettisten kokeilujen menestykselliseen toteuttamiseen sekä niiden iterointiin ja vertaissparraukseen. Valmennukset jatkuvat vakiinnuttamisen, skaalaamisen ja systeemisen muutoksen tuella vuonna 2025 Keskeisenä ajatuksena on juurruttamisen petaaminen ekosysteemytyöllä jo hankkeiden ideointi- ja kokeiluvaiheista lähtien. Strategisten tavoitteiden mukaisissa oppimisverkostoissa jatketaan sisällöllistä yhteiskehittämistä myös ulkopuolista asiantuntemusta ja verkostoja hyödyntäen. Syksyllä 2025 käynnistetään tulosten mallintamisen ja näkyväksi tekemisen tuki mm. mallintaminen Innokylään.

SOILA-koordinaatio vastaa Turvaverkkoja nuorten tulevaisuuteen ohjelman kokonaisuuden arvioinnista. [Arviointikehikkoa](#) jatkojalostetaan ja seurantaa sekä arviointia toteutetaan hankekauden edetessä. Hankehaun aikaisia [apukysymyksiä](#) hyödynnetään hankkeiden tulosten ja mallinnusten arvioinnissa.

Vuoden 2025 lopussa on tarkoitus julkaista Turvaverkkoja nuorten tulevaisuuteen -toiminnan väliraportti.

Vuonna 2025 odotetaan päätöksiä ELY-keskuksista uusista käynnistyvistä hankkeista. Koordinaatiohanke tukee uusien hankkeiden ripeää käynnistymistä. Vuonna 2025 käynnistetään rahoitushaut yhdessä ELY-keskusten kanssa.

SOILA-koordinaatiohankkeen rahoitus on myönnetty 1/2026 saakka. Vuonna 2025 suunnitellaan koordinaation jatkoa loppuohjelmakauden ajaksi.

5) Kuvaus teeman yhteyksistä alueelliseen toimintaan, esim. toteutuneet toimenpiteet ja yhteistyö (max. 2000 merkkiä)

Turvaverkkoja nuorten tulevaisuuteen erityistavoitteen mukainen aluetoiminta on osa hyvinvointialueiden järjestämisvastuulla olevan lastensuojelun kehittämistä ja siten selkeä osa alueellista toimintaa. Vaikka kaikissa rahoitusta saaneissa aluehankkeista hyvinvointialue ei ole pää- tai osatoteuttajana, tulee kehittämistyön keskiössä olla lastensuojelun palvelut ja hyvinvointialueet ovat näissäkin mukana yhteistyösopimuksilla. Hyvinvointialueiden lisäksi toteuttajina tai kumppaneina toimivat mm. oppilaitokset (lähinnä AMK), sosiaalialan osaamiskeskukset ja järjestöt sekä yritykset.

SOILA-koordinaatiohanke edistää ekosysteemytyötä alueilla tarjoamalla tähän valmennusta. Yhteistyötä tehdään keskeisten sidosryhmien kanssa hyvinvointialueilla niin kansallisesti kuin myös kansainvälisesti. Vuoden 2025 aikana vahvistetaan yhteistyötä hyvinvointialueiden ja sosiaalialan osaamiskeskusten sekä muiden uudistamista vauhdittavien toimijoiden ja organisaatioiden kanssa. Esimerkiksi SOILA kutsuu koolle vuoden 2025 alussa jälkihuollosta vastaavat johtajat

hyvinvointialueilta. SOILA-koordinaatio on myös valtakunnallisessa kehittämisverkostossa, jossa keskiössä on lastensuojelun kehittäminen. Yhteistyö on käynnissä mm. Itlan ja Innokylän toimijoiden kanssa.

6) Linkkejä valtakunnallisesta teemasta kertoville verkkosivuille

www.thl.fi/soila

Linked In: SOILA, Sosiaaliset innovaatiot lastensuojelussa.

7) Valtakunnallisesta teemasta rahoitettujen hankkeiden lista erillisenä liitteenä

Liitteenä on aluehankkeista kootut hankekortit, jotka löytyvät myös www.thl.fi/soila --> hankkeet verkkosivuilta [täältä](#).